

Taxa postalá
plátite in num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 14.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
sáidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Robert
Budapest
2108

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marics
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 16.

Ara 5 lej

Szerda, 1933 november. 29.

5694. ÉV XVI. ÉVF.
KISZLÉV 11. 268 SZÁM.

Luther és a zsidók

Hitlerék ujjában meg akarnak szakítani minden összeköttetést a zsidó vallással, sőt a kereszténységgel is. Ezt jól észik. Van benne valami őszinteség is, hiszen a zsidó meg a keresztény vallás szel lemevel régen nem tartanak már fenn semmiféle kapcsolatot. Mindez nem akadályozza meg őket abban, hogy antisze- mita hadjáratukban Luther Mártonra ne hivatkozzanak, aki reformatori elkül- telenek háborgásában, sokszor igaztalan kifakadásokra ragadtatta el magát a zsi- dókkal szemben. A hitleristák ezeket a kijelentéseket keresgelik elő a feledésből, holott kézenfekvő volna Luthernek aláb- bi mondasait citálni:

„A zsidók pedig származásuk jussán a legnemesebbek e földön és ha valamelyik művész a nemes születésűeket akar- ná festeni, akkor csak a zsidókat vehetné mintául.”

Vagy:
„Szeretjük a zsidók népét, mert hiszen jeles, kimagasló férfiak voltak.”

Egy 1523-ban Wittenberg-ben megje- lent írásában mondja Luther:

„A mi urunk, Jézus Krisztus született zsidó volt. A mi boldogjaink pedig... a durva számarak... úgy járnak a zsidók- kal, ahogy igaz kereszténynek nem sza- badna eljárni. Ugy viselkednek velük, mintha kutyák lennének, nem pedig em- berek... Az a kérésem és a tanácsom tehát, hogy a zsidókkal szemben járjan- nak el tisztességgel s tanulják meg azokat az erkölcsöket, amiketők is gyakorolnak a Szentírás alapján. Keresztényi szeretet- tel viselkedjünk velük szemben, engedjük, hogy keressenek és dolgozzanak, hogy legyen okuk a közöttünk való maradás- ra.”

Íme így beszélt Luther a zsidókról.

A dühöngő demokrácia

Chautemps kormánya azt hisszük az egyetlen Európában, mely felemelt fővel indul a biztos bukásba.

De ehhez a fölemelt főhöz a francia közelet tisztessége és a parlamentáris élet nek sehol máshol nem létező felvilágoso- dottsága szükséges.

Szükséges az, hogy a harmadik francia köztársaság aránylag rövid ideje alatt 94 kormány kormányozzon.

Hiszen elég sürin változtatják egymást a kormányok Romániában is.

De ezeket a kormányváltásokat soha- sem a népi képviseletet adó parlament idézi elő, hiszen minden kormánynak meg van a parlamentben az a nagy többsége, amely minden, még a legbornirtabb tör- vényt is, mameluk módjára szavazza meg.

Romániában a diktatúrának igen érde- kes formája: a parlamenti diktatura áll fenn, mely egy pártnak abszolút uralmát biztosítja az egész vonalon.

Es amelltt ezt hangoztatjuk, hogy Ro- mániában demokrácia van.

Valóban: Romániában csak egy dü- hönő a demokrácia.

Maniu legutóbbi beszédében a választói törvény reformját is követelte. Ellenzék- ben. Mert kormánya Maniu, sem pedig a többi nemzeti parasztpárti kormányok nem valósították meg a reformot.

Pedig Romániának majdnem egész tör- vénykezése a francia törvénykönyvek hü- köpiája.

Még a parlament szabályai is. Csak éppen a szelleme nem.

Csak éppen ezt nem kópirozták le hü- ségesen. Ezt prémiummal és esendőrszo- ronnyokkal egészítették ki...

Hogy szabadon dühöngjön a demok- rácia.

A numerusz klauzusz hibája

A magyar egyetemi ifjuság ébredő ré- sze új megmozdulással dokumentálja, hogy Hitler eredményesen igyekszik kül- politikailag is megvetni a talajt és biz- tosítani világszerte olyan atmoszférát, a melyben véres uralmánának nincsen vissz- hangja.

A magyar ébredők tehát úgy mint más

150 vasgárdistát tartóztattak le a jasi diákonthon kiűritése után

Egy vasgárdista állami tisztviselő belehalt sebeibe a jasi közkórházban

Jasiban valósággal ostromállapot van. Ionescu tábornok vette át a karhatalom vezényletét

Bezáratta a kormány a jasi egyetemi diák- otthonokat és diákmenzákat

Bucuresti-Bukarest, nov. 28. (Az Uj Kelet tud.) Tegnapi számában ismertette az Uj Kelet a jasi véres uccai harcok történetét. A három napig zárva tartott diákonthonot tegnap este a karhatalom kiűritette. A csendőrök fellüszött bajonettel hatoltak be az épületbe, ahol megtörtént az összeütközés a diákok és a karhatalom között. A minden oldalról körülvett helyiségbe két helyen is behatoltak a csend- őrok, akik 115 diákot őrizetbe vettek.

Az evakuálás rövid idő alatt ment végbe és ezalatt csak egyetlen sebesülés történt: Nitu Costache állami tisztviselőt, aki szintén a vasgárdisták csoport- jával maradt bent a diákonthonban, revolvergolyó sebesítette meg. Kórházba szállították, ahol meghalt.

A hivatalos jelentés a belügyminisztérium hivatalos jelen- tését adott ki az eseményekről. A közle- mény szerint november 25-én a vasgár- dista diákok megtámadták a karhatal- mat, amely visszaszorította a támadókat a diákonthonba. Ezután a karhatalom körülfogta a diákonthon épületét, mire a vasgárdisták az ablakokon keresz- tül revolverlövéseket adtak le. Hétfőn a vasgárdisták kirohanást kísé- reltek meg és ez alkalommal is re- volverlövésekkel és tégladarabokkal bántalmazták a karhatalmat.

Erre következett be az evakuálás. Ezt megelőzőleg azonban nagyobb vasgárdis- ta csoport gyűlt egybe Jasi uccáin, amely több ablakot bevert. Jamandi és Inculet miniszterek lakásait megtámadta, tetleg bántalmazta Pogonat törvénytörző vezető ügyészt, aki Cuza professzor kérte fel, hogy a diákok előtti tekintélyével igye- kezze a kedélyeket csillapítani.

hol a hitlerista ifjuság, megmozdulnak és előveszik antisemita heceek egyete- mi lovaglóvesszejét, a numerusz klau- zuszt.

Rossz a numerusz klauzusz — kiáltják — és engedékeny a zsidókkal szemben. Kimutatják, hogy amár az első évben tényleg csak öt százalék zsidó hallgatót vesznek fel az egyetemre, az egyetemet végzett ifjaknak mégis harminc százaléka zsidó.

Hogy lehet ez? Micsoda matematikai esoda, micsoda einsteini zsidó suskus és csalás a matematikával, hogy a szá- marány öt, hat év alatt megváltozik, hol- ott közben nem vesznek fel új meg új zsidókat az egyetemre.

Követelik tehát a numerusz klauzusz- nak alkalmazását olyam módon, hogy az utolsó évben sem legyen az egyetemen több zsidó, mint öt százalék.

Nehéz kérdés, de van megoldása. Nem is egy. Több.

Tudniillik az utolsó évben azért emel- kedett fel a zsidók számaránya az egye- temen, mert aránylag több nemzsidó bu- kott el az egyetemi évek alatt, mint a mennyi zsidó. Régi dolog, hogy amelyik ifjuság politikál, az nem tanul. Már pe- dig a zsidóknak tiltva volt a politika.

A tüntetők a zsidó negyedig is el- jutottak, ahol ugyancsak ablakokat vertek be s üzleteket fosztogattak ki. Végre szétszórta a diákokat, akik közül harmincat letartóztattak.

A hétfőn megsebesült Ivancuc csendőr őrmester állapota súlyos. Számolnak vele, hogy ma vagy holnap a kórházban meghal.

Minisztertanács a rend biz- tosítására

Bucuresti-Bukarest, nov. 28. (Az Uj Kelet tud.) A jasi véres események rend- kívül mély benyomást keltek a kor- mány tagjaira. Este hét órakor miniszter- tanács volt, amelyen az ágyban fekvő Duca távollétében dr. Anghelescu elnö- költ. Iamandi expozéot tartott az ország ban dúló mozgalmakról és főként a jasi eseményekről. A minisztertanács elhatá- rozta, hogy rendelkezést ad ki, amelyben utasítja a karhatalmat, hogy minden eszközzel megakadályozza a vasgárdista agitáció tulkapásait.

A jasi hitközség akciója

Ma délben a belügyminisztérium is hi- vatalos közleményt adott ki, amelyben cáfolta azt a hírt, hogy Tincoea diák meghalt. Ez a diák a letartóztatott 150 vasgárdista között van, akiket az ügyés- ségre vittek át, ahol mindegyikük bűnös- ségét vagy ártatlanságát megállapítják. A hivatalos jelentés közli azt is, hogy a tüntetők összerombolták Inculet belügy- miniszter és több zsidó hitközségi vezető férfi lakását.

A jasi zsidó hitközség egyébként az éj- szaka folyamán elnöki tanácsulást tartott és elhatározta, hogy az uralkodónak és a miniszterelnöknek memorandumot küld, (Folytatása a 8. oldalon.)

Még egy baj van. A numerusz klau- zusz törvénye azt is kimondja, hogy csak jelesen érett zsidó diákot vehetnek fel az egyetemre. A jelesen érett diákról pedig már az első évben feltételezhető, hogy több eséllyel indul az egyetemi évek nek, mint az az ifjuság, amelynek semmi akadály sem léven az egyetemre való beiratkozásra, nemcsak a legjelesebbjeit küldte el a tudomány csarnokába.

A numerusz klauzusz-törvény megvál- toztatásánál tehát a következő szempon- toknak kell érvényesülniök:

Ráparancsolni a zsidókra, hogy poli- tizáljanak.

Meghagyni az egyetemi tanároknak, hogy a kolokviumokon enyhébben osz- tályozzák a keresztény ifjuságot, mint a zsidókat.

Es végül változtatni azon az elven, hogy csak a jótanuló zsidókat vesznek fel az egyetemre. Ezentúl nem a jeles, hanem az elégtelen bizonyítványt legyen ajánlólevele a zsidó ifjunak a magyar egyetemen.

Ha azonban ez sem használ, van még egy mód: törölni a numerusz klauzusz- számúzni a politikát és zsidónak és ma- gyarnak egyaránt egyet tenni: tanulni.

A pusztuló Berlin

A berlini City, amióta a kampóske- reszt uralkodik, szemmel láthatóan pusztul. Egykori fénye elhomályosult azon- nal, amikor Hitler uralomra jutott. Ez a processzus továbbra is folytatódott, és nyugodtan meg lehet állapítani, hogy a berlini City a végét járja. Va- lamikor alig lehetett üzlethelyiség, vagy irodát kapni a Citynek még a mellékutcájában is, ma viszont egész házfronatok állanak a Friedrichstras- sen, üres üzleti és irodahelyiségekkel. Szánalom végigmenni ezeken az egy- kor pompás uccákon. Ha az ember a mellékutcákban jár azt hiszi, hogy egy elpusztult városban járkal. Csak a Friedrichstrassei vasúti állomás és a Leipziger strasse sarka közötti utvo- nalon maradt még valami a régi idők fényéből, de ez is elhalóban van. A Leipziger Strasse, amely a berlini Ci- tynek egykori legforgalmasabb uccája, szinte gyászol. A fényes kirakatok el- tűntek, a híres üzletek egyrésze elköl- tözött, vagy pedig lecsökkentette üze- méit és helyiségét. A legnagyobb kon- fektációs házak esőbe mentek és csak a legismertebb nevek maradtak meg, de úgy, hogy a régi tulajdonosoknak menniök kellett és a helyükbe újak, pa- tentirozott árjak ültek, akik nem érte- nek az üzlethez és akinek a rezsimje alatt ez az egykor lendületes üzletág a csőd felé megy.

A Friedrichstrasse és a Leipziger strasse meglévő üzletei ma már csak az első emeletig terjednek. Azon túl nagyon kevés házban van elhelyezve iroda, vagy üzlet, a hatalmas üvegablakok nagy plakátok hirdetik: „Kibérelhető”. Aki ezeken a helyeken akar berendez- kedni, olyan bérért kapja a helyiséget, ahogy csak akarja. A háztulajdonosok mindenre hajlandók. Olyan üzlethelyi ségek, amikért havonta 15 ezer már- kát, vagy többet is fizettek, ma két- háromezer márkáért kaphatók. Iroda- helyiségek, amikért szobánként és ha- vontá 150 márkát fizettek, ma meg le- het kapni 30-40 márkáért. A Fried- richstrassenek a sarokhelyiségei, ame- lyek a legkaposabbak voltak valaha és amely miatt a reflektánsok nagy ver- senyese folyt, ma egyszerűen nincs rájuk reflektáns. A legelőkelőbb City- helyen, a Friedrichstrasse sarkán, egy fényes üzlethelyiségbe most egy nyak- kendőüzlet nyílt, ahol ugyszólván csupa bővölt árusítanak. A legdrágább nyakkendő ára két marka. Szemben, ahol valamikor az európai nevű S. Adam-féle sportüzlet volt, hónapok óta üresen áll. De nemcsak az üzlethelyi- ségek üresek, hanem a ház lakásai is. Minthogy pedig a nemzeti szocialisták- nak körzeti helyiségre van szükségük, egyszerűen lekerülték az egész ház- zat és itt rendezkedtek be.

A háztulajdonosok nem tudnak ma- guknak tanácsot adni. Bérbeadni nem lehet és eladni sem a házakat. Milliós értékű objektumok kis töredékét nem hozzák a régi béreknek, ellenkezőleg a háztulajdonosok ráfizetnek. Ennélfog- va tatarozni sem tudják a házakat, a melyeknek értéke napról-napra esök- ken. Elméletben a Citynek bármelyik- háza ma hétszer annyit ér, mint a bé- kében, azonban eladni még bekebeli áron sem lehet. Adóért és egyéb köve- telések címén pedig napról-napra árve- rések folynak a házakra. A régi fényes vendéglők és divatruházak, vagy ék- szerüzletek helyett vásári cellovások fog- lalnak helyet. A forgalom katasztrófa- lisan megesappant. Külföldiek alig jön- nek Németországba és ha jönnek, itt nem szereznek be még emléktárgvat sem. A belső forgalom viszont olyan ki- csinov, hogy azt negyedannyi üzlet és gyár ki tudná elégíteni.

Egy másik üzleti negyedben Berlin- nek van a Jägerstrasse, ahol a kisebb

VILÁG TÜKRE

kapcsolab-
ét, hogy a
eszmecsere
gi kérdések
g biztosíté-
ogy az ama-
a rontja el
erület felé
eit. Ennek
siba fogja
szág a jövő-
ia orosz ter-
ersanvágait

szesz-
végre-

ember 27.
zságügyi-
ldött szét
keihez, el-
ény és az
szasából ki-
ések felfüg-

miniszter.

ember 27.
szter e hét
érintkezés
pénzügyi
adóságait

ereg
adiszer-
t kérte

Arthur
reg vezér
t a Fehér
kormányok
az elnök-
hadserg
gához há-
ányását
tulnyomó
gyuk ren-

nesvár
al-

ber 27.
Demeter
Bukarest
prefektus
dekré-
Ijviusz
Nicolaer
mitz Fe-
ggesztik
sot még
napokban
arra ér-
latok le-
a taná-
ttert az
si tanács
ek veze-
eddig
nézve,
ki le-
nöke. Er-
Adrian
ston tar-
zik. A
nek ha-
polgár-

adó m.
Barez
27.

üzletek mellett állottak a mulatóhelyek, bárók, mozik, és kisebb színházak. A híres régi kabaré, „Die Weisse Maus” vagy „Der Grobe Gottlieb” kénytelenek voltak becsukni, de a többiek, amelyek fennállnak, nem gondolnak arra, hogy fejlesszék üzemiüket, hanem csak arra, hogy kihúzzák a telet. A filmnegyvedben egymás mellett állottak az amerikai, francia és angol filmtársulatok képviselői, kölcsönzői és közvetítői. Elegáns filmszínészek és színésznők jártak ezen a vidéken, státszták, producerek voltak láthatók és elegáns luxusautóikkal száguldoztak errefelé. Ma ki van halva az egész város negyed. Az amerikaiak ugyanis beszüntették Németországgal a filmbeli kapcsolatok, berlini irodájukat feloszlatták és ezzel megkezdődött a bomlás ezen a területen. Az amerikai példát követték az angolok és franciák, mert hiszen az árjaparagrafus és a filmművészet nehezen egyeztethető össze. Szánalmas látvány az a sok éhez, lerongyolódott fiatal színész és színésznő, akik kétségbeesetten járnak kísértetként ezekben az utcákban, egykor híres rendezőkkel és operatőrökkel.

Egyedül az Unter der Linden nevű városrészben maradt még meg valami a régi nagy élet fényéből. De itt is sok a kiadó helyiség. A hotelek tulajdonosai tucat számban küldik az illetékes hatóságokhoz memorandumjaikat, arra kérve őket, hogy frissítsék fel a gazdasági életet, küldjék a miniszterek elé, hogy az idegenforgalom érdekében tegyenek már valamit, mert különben fönkre mennek. A franciák mintha összebeszéltek volna, hónapok óta nem jönnek Németországba. Itt-ott amerikai, vagy angol még akad, de ezekből szállodai üzemetek fenntartani képtelenség. Minden élet Berlinben arra szorítkozik, hogy a kampókeresztések felvonulásokat rendeznek. Kérdésben azonban, meddig fog tartani ez a bódulat.

Felmentette a törvénszék a lopással vádolt urinőt

Oradea-Nagyvárad, november 28. A nagyváradj törvénszékén tegnap délelőtt tárgyalta Ungerlaender Emilné, szül. Reiner Joán jelenleg aradi lakos bűnperét. Ungerlaender Emilné ugyanis lopással vádolta meg az édesanyját, azt állítva leányáról, hogy még mielőtt férjhez ment volna, 200 ezer lejűt lopott el tőle és azt egy nagyváradj bankba helyezte el.

A nem mindennapi tárgyalás során a bíróság elsősorban a vádlottat hallgatta ki. Ungerlaenderné elmondta a bíróság előtt, hogy anyjával haragos viszonyban van és a jelenlegi feljelentése is csak bosszu műve. Az elnök kérdéseire még azt is elmondta a vádlott, hogy igaz az, hogy neki a Bihar megyei Takarékbankban betétje van, de azt a pénzt ő kereste és ehhez joga van. Az elnök kérdésére, hogy mivel szerezte a pénzt, nem adott választ.

A feljelentő, az anya, kijelentette tanuvallomásakor, hogy már régóta gyanakodott leányára, hogy pénzt vesz el tőle, de addig, míg nem volt benne bizonyos nem akart eljárni ellene. Mikor tudomására jutott, hogy leányának bankbetétje van, nyilvánvaló lett előtte, hogy a pénz tőle vette el a leány és így megtehette ellene a feljelentést.

A törvénszék felmentette a vádlottat a lopás büntetése alól.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Zeire Mizrachj, Negrestj, Bicsérdi Béla ezidőszent nem tartózkodik az országban. Próbálja meg a következő címen: Bicsérdi Béla Pestszentlőrinc, Hongrois.

M. V. Simleu-Silvaniei. A telavivi mintavásár ügyében szíveskedjen dr. A. Mibascham Bucurestj, Str. Coltei 1. fordulni.

S. & N. Dicsősézmárton. Kérdéseikre levelezőlapon válaszoltunk.

Sayers, Jelige: „Gyilkosság”. Egy hír detőiroda titkái: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívroszatban. Kapható az Uj Kelet könyvszertályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

A magyar nyilaskeresztések megzavarták Fábrián Béla beszédét a Vigadóban

Budapest, nov. 28. Vasárnap délelőtt a Vigadóban Fábrián Béla országgyűlési képviselő politikai beszámolót tartott. A Vigadóban több ezer főnyi közönség jelent meg, de a szónok alig kezdte meg beszédét, amikor mintegy husz nyilaskeresztés behatolt a terembe és ott hangos közbeszólásokkal zavarta a gyűlést, valamint a szónok személyét és a gyülekezetet sőt

több kifejezésekkel illették. Már-már verekedésre került a sor, amikor a rendőrség hatolt a terembe és a botrányt okozó nyilaskeresztések közül tizenegyet letartóztatott.

A letartóztatottakat igazoltatásuk után szabadon bocsátották, azonban botrányokozás címen megindult ellenük az eljárás.

Ujabb fordulat a Matuska-ügyben

Matuska állítólag egy héttel a biatorbágyi merénylet előtt kétszer bejelentette a gáztettet a budapesti főkapitányságnak

Matuska levélben a merénylet helyét is pontosan megjelölte

Bécs, nov. 28. Matuska legujabb szenzációs bejelentései egészen új megvilágítást adnak a közel két esztendeje elkövetett biatorbágyi vasúti merényletnek. Erre, hogy ezek az új körülmények nem közvetlenül jutottak a magyar nyomozó hatóságok tudomására, hanem ezeket maga Matuska Szilveszter mondta el a merénylet egyetlen osztrák sebesültjére: Kornfeil Károly ügyvédjének, aki ezeket a kijelentéseket jegyzőkönyvbe foglalva juttatta el a Kuriához, ahol most végső fokon mondanak majd ítéletet Kornfeilnek, a Magyar Államvasutak ellen indított kártérítési perben.

Hein dr. ügyvéd kliensébe megfogadta Matuskát a steini fegyházban. Amikor a merénylet sebesültjének jelenlétéről Matuska értesült, kijelentette, hogy mindenre kész, csak hogy kártalanítást s fel is ajánlotta neki a fegyházban készült három filmjének előadási jogát, mert — ugymond — neki már ugy sin-

esen az életben öröme, ő már lezárta életét.

Ezután Matuska elmondta az ügyvédnek, hogy 1931 szeptember 6-án levelet írt a budapesti főkapitányságnak, s ebben figyelmeztette a hatóságot, hogy egy külföldi vasúti merényletet tervez Biatorbágyon.

Matuska kijelentései szerint — csak ezután tette meg előkészületeit a merénylet elkövetésére. Egyik helyen öt hosszú vascsövet és 70 ekrazitbombát helyezett el 3-4 méter távolságban és azokat a sínnek mellett szabadon hagyta. A szeptember 7-től 9-ig szabadon fekvő csöveket csak a két nap eltelté után ásta el. Miután szeptember 8-án ujabb figyelmeztető levelet küldött a budapesti rendőrségnek, amelyben a merénylet pontos helyét is megjelölte.

A szenzáció erejével ható ujabb fordulat nyomán széleskörű nyomozás indult meg Budapesten Matuska két levelének felkutatására.

December 5-én ül össze a Népszövetség zsidó menekültügyi bizottsága

A csehszlovák könyvtárakból kitiltották az antiszemita könyveket

Genf, november 28. A Népszövetség által létesített német menekültügyi bizottság tegnap kellett volna első ülését megtartsa, azonban az ülést december ötödikére halasztották. December 5-én Lausanneban MacDonald főbiztos jelenlétében fog megnyitni a tanácskozás, amelyre a felszólított 15 ország részéről

többben be is neveztek már delegátusokat. Anglia lord Cecilt, Lengyelország dr. Chodzko volt egészségügyi miniszterét, Svédország Westmann, Svájc pedig Rotterdamot küldte ki a tanácskozásra. Lord Cecil megbízatásának kétségenkívül az angol-zsidó körök sikerét jelenti, mert az angol zsidóság mindent elkövetett

A „SHEMEN” olaj

100%-osan tiszta olajbogyó felülmulhatatlanul finom. A palesztinai olajbogyó jobb mint bármely más olajtermék.

A „SHEMEN” olaj

100%-osan tiszta olajbogyóból készül és felülmulhatatlanul finom. A palesztinai olajbogyó jobb mint bármely más olajtermék s ez a titka a Shemen olaj illatának és kitünő ízének. Ezért szerzett magának a Shemen Works Haifa olajterméke rövid idő alatt az egész világon megérdemelt kitünő hírnevet!

A „SHEMEN” szappan

elérhetetlen finomságáért és kitünő minőségéért mindenütt a legkeresettebb. Shemen-Menorah a legideálisabb és leggazdaságosabb háziszappan. Shemen-toiletteszappan (Adin, Carmel, Flowers, Baby Shemen) a legtisztább olajbogyóból készül és ezért, valamint finom illatáért az arcbőrre a legjobb hatással van.

Minden vegyeskereskedésben, drogériában és illatszertárban kérje csak a Shemen Works Haifa produktumokat.

lord Cecil delegálása érdekében. Lord Cecil ugyanis a német zsidók kérdésében kompromisszumra egyáltalában nem hajló álláspontot foglal el és Genfben a népszövetségi ülésen résztvevő német delegátusoknak kendőzetlenül az arcukba vágta álláspontját. Eredetileg úgy volt, hogy a Népszövetség őt fogja kinevezni menekültügyi főbiztosnak, ez a kinevezés azonban a német körök intervenciója miatt elmaradt. Annál nagyobb jelentősége van tehát annak, hogy lord Cecil most mint Anglia megbízottja a bizottság ülésén résztvevjen.

A csehszlovák nyilvános könyvtárakból kitiltották az antiszemita könyveket

Prága, november 28. Dr. Angelo Goldstein zsidó képviselő interpellációt intézett a kultuszminiszterhez, akivel közölte, hogy egyes nyilvános könyvtárak az utóbbi időben bőséges antiszemita irodalmat szereztek be. Dr. Dérer kultuszminiszter most válaszolt az interpellációra és kifejezetten elrendelte, hogy az antiszemita irodalomtól meg kell tisztítani a nyilvános könyvtárakat.

Goldstein egyidejűleg a hadügyminiszterhez is interpellációt intézett a garnizon-könyvtárakba elhelyezett antiszemita könyvek ügyében. A hadügyminiszter még nem válaszolt az interpellációra.

Lengyelország kártérítést kér a lengyel zsidókat ért károsodás miatt

Varsó, november 28. Nemrégiben a lengyel kormány jegyzékkel fordult a német kormányhoz, amelyben 200 károsodást szenvedett lengyel zsidó számára kártérítést követel. Minthogy eddig a jegyzékre még válasz nem érkezett, a lengyel kormány megújította jegyzékét.

Babits Mihály ötvenéves

A modern magyar költészet, Ady mellett, legmarkánsabb, legeredetibb uttörője és nagysága: Babits Mihály ötven éves lett.

Mig Ady Endre a Petőfi és Csokonai hagyományok modern, differenciált lelkületű továbbvivője volt, addig Babits Mihály az aranyjános hagyományok továbbfejlesztője a modern magyar költészetben.

Babits Mihály a szó legnemesebb értelmében vett poeta doctus, aki főleg a kifejezés precizitásában, a magyar nyelv modern pallérozásában szerzett hatalmas és elévülhetetlen érdemeket.

Nagy tudású férfiú ez a Babits Mihály, emélyült és finom író, akiben a művész ösztöne csaknem egyenlő intenzitással nyilatkozott meg a gondolkodó, olykor filozófiai mélységekbe hatoló tehetséggel.

Babits Mihály ötvenedik születésnapja alkalmából a magyar szó s a magyar irodalom reprezentánsai meleg, szerető rokonszenvvel gyűlnek össze a kiváló költő ünneplésére.

Ami érthető is, hiszen Babits Mihály különösen Ady halála után, a legkomolyabb és legkifejezettebb tekintélyt képviseli a magyar irodalomban, különösen pedig a modern magyar briti irodalomban.

Babits Mihály, eltekintve konzervatív aláfestési világszemléletétől, igazi nyugati, európai gondolkodású ember, aki költői elhivatottságát éppoly komolysággal vette, mint amilyen komolysággal képviselte is azt.

Bensőséges és meggyőződéses pacifista Babits Mihály, akinek háboruellenes és bátor magatartása, a világháború éveit alatt kellemetlen következményeket vont maga után a költő személyes possibilitiesát illetőleg is.

Babits Mihály magyar ajku erdélyi olvasói éppoly szeretettel és elismeréssel gyülekeznek a költő alakja köré, mint magyarországi olvasói.

Nem nagyszámu ez a közönség, mint ahogy Magyarországon sem az, de a legkomolyabb és legelmélyültebb közönség. Babits Mihály sokkal mélyebb és a mindennapi értékeken sokkal inkább túllendülő költő ahhoz, semhogy népszerű lehetne.

Am ma már tudjuk, hogy a népszerűség csaknem egyenlő a kisebbsértékűséggel.

S Babits Mihály, mint minden igazi író, a népszerűség ősös dícsőségét sohasem is igényelte a maga számára.

Hatszáz ezer frank kárt okozott egy nyomda leégése. Párizsból jelentik: Levallois Perret külvárosi negyedben egy nyomda épülete tűz martalékául esett. Az anyagi kár meghaladja a hatszáz ezer frankot.

Titokz...

nyo

Bécs, nov. 28. Nap óta titokzárásból 10 nappal később érkezik a bécsi újság, amely szerint a győbb tömeges feljelentés érkezik közvetlenül. Amikor a rendőrség kikötőbe a hajó rejtett rakományát vizsgálta, hogy négy rakéta ki a hajón, „gépeknek” a többi teherautóval érkekes, hogy a vel és ezeknek...

Magyar szö...

Bécs, nov. 28. Középeurópai politikai váratlan, de ig Gombös magyar miniszterja. Ez az utazás a volt úzve, azonban ellen elkövetett elmaradt. Gombös utjáról való visszatelegrafált megismert megállapodtak abb rövidesen megtörté nek bármiféle hivatalos ellenkező: találkozás teljesen között törtéjék meg ma a két ország vezetői között. Gombös politikai problémák munkatársának külpolitika irányza

A hitler hadjár...

Egy árja tudós

Berlin, nov. 28. Azt az Uj Kelet már tudta, hogy az új hadi tudományok egyikének vezetője az egyik német tudós, aki dr. Max Neumann-Neubrandenburg — Verband Nationaler Deutscher Wissenschaftler — napokban gyűlést tartott a német tudományok érdekében. Ezen a gyűlésen előadást tartottak, ez a tudós magatartása az új hadi tudományok terén való megismerésére való meghívás. Ezen is publikáltak. A tudós a következő szavakkal akarta megmagyarázni, hogy megjelenjenek:

„Aki nem jelenik meg a gyűlésen, az az illegális propagandistának számít.”

Ezzel a perfid eljárásal az új tudományok vezetője a német tudósok szívébe ültetett a szegénynek és a méltatlannak, mint amilyen tudjuk tehát kirajzolni a német tudósok és a német tudósok társadalomnak ezek a tudósok gyűléseinek lefolyása zsidóság egész szerkezetét zsidókat teszik fel. Berlin, nov. 28. Jobb

Titokzatos gépküldemény ügyében nyomoz a bécsi rendőrség

Lőszert szállítottak Pozsonyból Bécsbe?

Bécs, nov. 28. A bécsi rendőrség pár nap óta titokzatos ügyben nyomoz. Körülbelül 10 nappal ezelőtt bizalmas jelentés érkezett a bécsi rendőrigazgatóságra, amely szerint a Dunán egy hajón nagyobb tömeg lőszer közeledik Bécs felé. A feljelentés szerint a hajó Pozsonyból érkezik közvetlenül. Bécsbe a dugáruval.

Amikor a rendőrség a hír vétele után a dunai kikötőbe érkezett, már kirakták a hajó rejtett rakományát. Megállapították, hogy négy nagyon súlyos ládát is rakta ki a hajóról, amelyeknek tartalmát „gépeknek” jelezték. Ezeket a kikötőből teherautón elszállították azonnal. Érdekes, hogy a kísérő, illetve szállítólevél és ezeknek másolata, amelyekből pe-

dig meg lehetett volna állapítani a feladó és címzett kilétét, teljesen eltűnt.

A bécsi rendőrség felfogása szerint az állítólagos gépek mögött egészen más anyag rejtőzött, amelyet a feladó el akart titkolni a hatóságok elől. Az ügyvel kapcsolatban eddig hat letartóztatás történt de a letartóztatottak megtagadnak minden felvilágosítást. A rendőrség reméli, hogy a további letartóztatások során, a melyek elkerülhetetleneknek látszanak, sikerül majd megállapítani a tényállást. Minthogy a titokzatos gépek szállításának a rendőrség véleménye szerint politikai háttere van, az ügyességgel együtt a rendőrség politikai osztálya is nyomoz az ügyben.

Magyarország nem lép ki a Népszövetségből, de küzd az egyenjogúságért

mondotta Gömbös a Temps-nak

Bécs, nov. 28. (Az Új Kelet tud.) A közép-európai politikai életnek, ha nem is váratlan, de igen érdekes eseménye Gömbös magyar miniszterelnök bécsi útja. Ez az utazás már november 2-ra ki volt úzva, azonban a Dollfuss kancellár ellen elkövetett merénylet miatt akkor elmaradt. Gömbös miniszterelnök balkáni utjáról való visszaérkezése után Dollfuss kancellár megismételte meghívását és megállapodtak abban, hogy a találkozás rövidesen megtörténik, anélkül, hogy ennek bármiféle hivatalos jelleget adnának. Éppen ellenkezően: a cél az volt, hogy a találkozás teljesen intim, baráti keretek között történjék meg és így legyen alkalom a két ország vezetőjének az őket kölcsönösen érdeklő gazdasági kérdéseket és politikai problémákat megbeszélni.

Gömbös Bécsben a párizsi Temps bécsi munkatársának nyilatkozott a magyar külpolitika irányzatáról. A miniszterel-

nök — ki utazóban néhány órát töltött az osztrák fővárosban s azután elutazott Dollfuss stájerországi birtokára Mürz-zuschlagba vadászatra — kijelentette, hogy

Magyarországnak nincsen szándékában kilépni a Népszövetségből.

Gömbös ezután azt hangsúlyozta ki, hogy a békeszerződéseket nem abban a szellemben valósították meg, amelyet megkötésük előtt ígértek.

A magyar kormány küzd az egyenjogúságért.

Ezt a gyakorlatban is meg kell valósítani. Ha ez bekövetkezik, mindennemű háborus veszélyt kiküszöböltek a mai Európából. A magyar miniszterelnök a továbbiakban közölte, hogy Magyarország hajlandó gazdasági szerződéseket kötni szomszédaival, amelyek mindkét félnek csak előnyére válhatnak.

A hitlerista német zsidók uszítóhadjáratot kezdtek a gerinces zsidóság ellen

Egy árja tudós különös teóriája a német és a zsidó tudományról

Berlin, nov. 28. Németországban — azt az Új Kelet már megírta — még mindig vannak zsidók, akikből a hitlerizmus sem tudta kitépni az asszimilációt. Ezek azok, akik dr. Max Naumann által vezetett egyesületbe tömörültek. Az egyesület — Verband Nationaldeutscher Juden — a napokban gyűlést hívott egybe. A gyűlésen Ottó Mautner és Fritz Nachmann előadást tartottak, ezen a címen: A zsidók magatartása az új államban. A gyűlésre való meghívót a Hanauer Anzeigerben is publikálták. Az egybehívók a következő szavakkal akartak terrorizálni a más véleményen lévő zsidókat arra, hogy megjelenjenek:

„Aki nem jelenik meg — irták — távollétével azt dokumentálja, hogy a Németország elleni rémmeséket és az illegális propagandát helyesli!”

A becsületesség mélypontján

Ezzel a perfid eljárással hazaárulónak akartak minősíteni mindenkit, aki nem áll az új oldalunkon. A Zentralverein Deutscher Staatsbürger Jüdischen Glaubens nyilatkozatot tett közzé, amelyben a Naumann-zsidókról a következőket írja: „A német nemzeti zsidók szövetségének becsületlen története elérte mélypontját, mert fantáziánk nincsen berendezve a szégyennek és a méltatlanságnak olyan fokára, mint amilyen ez az alakulat. Noha tudjuk tehát kirajzolni magunknak, hogy mit követhetnek el még a jövőben a zsidó társadalomnak ezek a szégyenfoltjai.” Zentralverein aztán közli a Naumann-zsidók gyűlésének lefolyását. A gyűlésen a zsidóság egész szerencsétlenségéért a keleti zsidókat teszik felelőssé.

Berlin, nov. 28. Johannes Stark pro-

fesszor, a birodalmi fizikai intézet igazgatója a napokban előadást tartott „A nemzeti szocializmus és a tudomány” címen. A „tudós” többek között a következőket állapította meg:

— A german szellem az objektív igazság felé törekszik. Majdnem minden nagyobb kutató germán volt. Ők a természettudományok, különösen pedig a fizikának a megalapítói. Ezzel szemben a zsidó szellem inkább szubjektív teóriák és dogmatikának a kialakítására hajlamos. Míg a germán megelégszik egy bizonyos megállapítással, a zsidó az ő felismerései érdekében még propagandát is fejt ki. Az utóbbi három évtizedben a fizikán és a matematikán a zsidó szellem dogmatikus bélyegét találjuk. Ennek a szellemnek legfőbb exponense Einstein. A nemzeti szocialista kormány a tudományos kutatás igazságát követeli. Ez az oka annak, hogy a zsidó tudósokat elzavarták a tudomány posztjáról.

Hitlerizmus egész Szófiáig

Szófia, nov. 28. Bulgáriában a német kampókeresetnek újfajta mozgalmat próbáltak megindítani. Nemzeti szocialista csoportokat szerveztek meg a kereskedők között, azaz a feladattal, hogy kapcsolják ki azokat a zsidókat a Németországba való kereskedelméből, akik eddig a bulgáriai és németországi üzleti összeköttetéseket fenntartották. A bulgár csoport akcióba is lépett és levelet intézett Fresen et Comp. és az Orient-handels Aktiengesellschaft szászországi igazgató-ságához és ilyen szellemben kérte, hogy a cég vonja meg a bulgár zsidókkal való összeköttetést. A nevezett cégek azonban visszautasították, hogy meg vannak elégedve a zsidó képviselőkkel és eszükágyában sincs tőlük a megbízatást megvonni.

E 4 főalkatrész, amely a

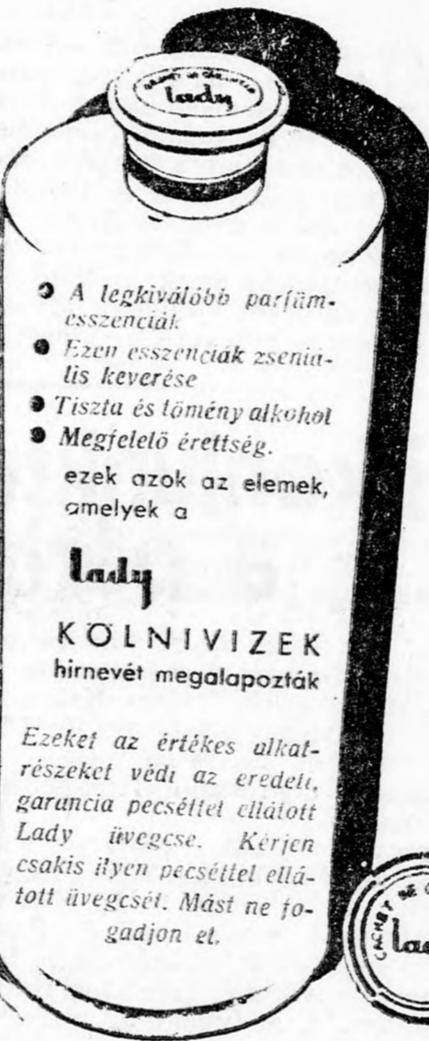
Lady

KÖLNIVIZEK

hirnevét megalapozta:

- válogatott parfüm-esszenciák
- csodálatos keverék
- tiszta és koncentrált alkohol
- megfelelő érettség

védve van a lepecsételt üvegcsé és a jótálmási pecsét révén.

- A legkiválóbb parfüm-esszenciák
- Ezen esszenciák zseniális keverése
- Tiszta és tömény alkohol
- Megfelelő érettség.

ezek azok az elemek, amelyek a

Lady

KÖLNIVIZEK

hirnevét megalapozták

Ezeket az értékes alkotásokat védi az eredeti, garancia pecséttel ellátott Lady üvegcsé. Kérjen csakis ilyen pecséttel ellátott üvegcsét. Mást ne vegyen el.

A garanciapecséttel ellátott Lady üvegcsé tartalma egy híres különlegességet tartalmaz, ugyanolyan tiszta állapotban, mint amilyenben a gyárat elhagyta.

A Lady különlegességek — első sorban a Chat Noir kölnivíz híresek, mert a jó kölnivíz mind a négy kellékét egyesíti. Gondoljon csak arra milyen fontos, hogy tiszta és tömény alkoholt kapjon, amikor a kísértés, egy olcsó, vízzel hígított készítményt eladni, olyan nagy! Minden Lady készítmény tömény alkoholt tartalmaz, mert a desztillőrök tudják, hogy a legkiválóbb esszenciának sincs semmi hatása, ha nincs keverve tömény alkohollal.

Bizonyos nem akarja egy liter kölnivíz árát megfizetni, ha azért csak egy fél litert kap. Ugyeljen tehát és ne vásároljon győnge alkohollal készült kölnivizet.

EAU DE COLOGNE

Lady

JOCKEY CLUB, PERLE DE PARIS, PARISIENNE Chat Noir ROUGE ET NOIR

Amiért Hitlerországban börtön jár

Kölnben letartóztattak egy tornatanárt, mert pozsonyi tartózkodása idején zsidókat tanított uszni

Köln, november 28. A kölni rendőrség politikai osztálya letartóztatta Ciggan Ferenc tornatanárt, aki nemrégiben érkezett Pozsonyból Németországba.

A letartóztatásnak egészen különös, még a hitlerista Németországban is ritkaságszámba menő oka van.

Ciggan Ferencet azzal vádolják, hogy külföldön, (Csehszlovákiában) való tartózkodása idején nemarjakkal tartott fenn szoros összeköttetést, nevezetesen, hogy egy zsidó sportegyesületnek volt fizetett alkalmazottja és zsidókat tanított uszni.

Ciggan Ferencet különösen sportkörökben jól ismerik Pozsonyban. Evekig volt a Makkabea uszószerzőkötőnek, a Bar Kochbanak tréner, majd mikor a sportegyesülettel differenciái támadtak, a Grössling fürdőben nyitott uszó- és tornaiskolát.

Cigannak a Bar Kochbanál viselt tréneri állása miatt főleg zsidó körökkel volt kapcsolata és iskoláját is főleg zsidók látogatták. Az uszószerzőkötő és a tornaiskolából a tornatanárnak meg lehetőséget nagy jövedelme volt, ami csak akkor kezdett csökkenni, mikor a németországi zsidóüldözések, miatt Európaszerte megindult a németellenes bojkott és a növekedékek tömegesen hagyták ott a köztudomásúan nagynevet érzelmi fiatalalmbert.

Ciggan egzisztenciája így Pozsony-

ban egyik napról a másikra alaposan megrendült és egy szép napon, hónapokkal ezelőtt, eltűnt a városból.

Most érkezett Kölnből az a hír, hogy Ciggan ott letartóztatták.

Ciggan ugyanis Pozsonyból hazatért Kölnbe és ott a nemzetiszocialista párt keretében próbált elhelyezkedni. Egy sportegyesületben helyezkedett el, azonban egy szintén Szlovénországból Németországba költözött fiatalember, aki Ciggan még a Bar Kochbanál való alkalmaztatása idejéből ismertte, feljelentést tett ellene. A vád az, hogy Pozsonyban zsidó egyesület szolgálatában állott és önállósítása után is főleg zsidókat tanított uszni és tornászni.

A rendőrség Ciggan letartóztatta és internálótáborba szállította.

— Aláírták a jugoszláv török megemlékezési szerződést, Belgrádból jelentik: Tevfik Rüzsi bej török és Jettics jugoszláv külügyminiszterek aláírták a török jugoszláv barátsági és megemlékezési szerződést.

— Lemond Kuba elnöke, Londonból jelentik: Washingtonba érkezett jelentések szerint Grau San Martin kubai elnök lemondani készül. Ha a lemondás bekövetkezik, koalíciós kormány veszi át a hatalmat.

Mihalache nemzeti és szociális programot adott a nemzeti parasztpárt kolozsvári összejövételén

Maniu teljes támogatásáról biztosította Mihalachet. A kisebbségeknek is helyük van a nap alatt — mondotta Mihalache

Cluj-Kolozsvár, nov. 28. (Az Uj Kelet tud.) A kormányról való távozás óta először ült össze ma délelőtti Kolozsváron a nemzeti parasztpárt erdélyi vezérőrszervelete. Politikai körökben különösen érdeklődéssel tekintettek az ülés elé. A Maniu és Vaída frakciók közötti békeformai helyreállításának ezen az ülésen kellett ténylegesen megnyilatkoznia és a párt erdélyi jelöléseinek megejtésénél mindenki feszült érdeklődéssel várta, hogy az eddig különböző frakciókhoz tartozó politikusokkal szemben hogyan fog az a béke a gyakorlatban érvényesülni. Azonfelül különös sulyt adott a végrehajtó bizottsági ülésnek az is, hogy arra bejelentették részvételüket Maniu Gyula és a nemzeti parasztpárt új elnöke, Ion Mihalache is.

Mihalache Kolozsváron

A pártvezér reggel félkilenckor a bukaresti gyorsral érkezett Kolozsvárra. Popovici Mihály volt igazságügyminiszter kíséretében. A pályaudvaron a párt egész erdélyi vezérkara várta a vendégeket, élén Maniu Gyulával. Jelen voltak dr. Pop, dr. Man volt kamarai alelnökök, dr. Emji Hatieganu volt erdélyi miniszter és számos volt képviselő és szenátor. A kolozsmezei tagozat nevében dr. Emil Hatieganu üdvözölte a vendéget, annak a reményének adva kifejezte, hogy a nemzeti parasztpárt élén állva, „a két erdélyi titánra, Maniu Gyulára és Vaída Sándorra támaszkodva”, le fogja győzni a missziója elé tornyosuló nehézségeket. Mihalache rövid beszédben válaszolt az üdvözlésre.

Vaída Sándor nélkül

Délelőtti félháromkor a pártklub helyiségében gyűlt össze az erdélyi végrehajtó bizottság, az egykori százas tanács tagjaitól. A gyűlésről éppúgy, mint a fogadtatásról hiányzott Vaída Sándor, aki lemondása óta Brassóban tartózkodik és aki többször felkérés ellenére sem volt hajlandó Erdély fővárosában tanácsot tenni az új pártvezetőséggel szembeni szolidaritásáról. Az erdélyi vezérőrszervelet elnöki tiszttségét eddig ugyan csak Vaída töltötte be. Távollétében nem volt, ki az ülést legalíjisan megnyithatta volna és így erre a bizottság nevében Mihalachet kérte fel Popovici Mihály.

Két probléma vár megoldásra

Dr. Socol, a párt kolozsvári tagozata nevében üdvözölve Mihalachet, kijelentette, hogy az ország közelében két nagy probléma vár megoldásra: a közélet purifikálása és az okkult erők eltávolítása, amelyek falként állanak ma a király és a nemzet között. Le kell vágnunk a hidra fejét és meg kell mentenünk a koronát.

Buta professor az ifjuság üdvözlését követően, elégtételnek adva kifejezte, hogy Mihalache mellett ott látja Maniu Gyulát is. Popovici Mihály volt pénzügyminiszter beszélt ezután hosszabban, majd a váratlan nagy lelkesedéssel fogadott Mihalache vázlatos programbeszédében válaszolt az elhangzott üdvözlésekre.

Mihalache programbeszéde

— Remélem — mondotta Mihalache — hogy ezek a tapsok nemcsak politikai tevékenységnek szólnak, hanem a román parasztnak is, aki vagyok és a katonának, aki két éven keresztül harcolt a lövészárokokban a mai Romániáért. Vállaltam a nemzeti parasztpárt elnökségét annak tudatában hogy támaszkodni fogok Maniu Gyula és Vaída Sándor teljes támogatására. Az utóbbi időben néhány keserű megpróbáltatáson mentünk keresztül, de örömmel kellett megállapítanom, hogy programmatikus különbségek nem, legfeljebb eljárásbeli nüanszkülönbségek lehetnek közöttünk.

Nemzeti és szociális eszme alapján

— A nemzeti parasztpárt a nemzeti és a szociális eszme alapján áll. A nemzeti gondolat nem jelent számunkra exkluzívizmust és túrelmetlenséget más nemzetségekkel szemben. Nekik is adatott hely a nap alatt, amely egyaránt világít feletünk. De az ország politikai strukturájában élnie kell a nemzeti jellegnek és ennek ki kell domborodnia az élet minden ágában.

Az alkotmányos kérdést boncolgatja ezután általános érdeklődés közepette Mihalache:

„Monarchisták vagyunk“

— Monarchisták vagyunk — mondotta — és ha nem hinnénk ösztönk, hogy ezt meg is mondjuk. Mindenesetre úgy hisszük, hogy helyre kell állítani az egyensúlyt az uralkodó akaratát és a nép akaratát között. Ki kell irtani a „politicianizmust”, amely meghamisítja a nép akaratát és ki a paraztizmust amely zavarja az uralkodó akaratát. Zavarja különösen az utóbbi időben évről évre, holott mindenekelőtt is kontinuitásra volna szükség. Ki kell terjeszteni a miniszterek felelősségéről szóló törvényt, hogy a miniszter csakugyan feleljen ténykedéséért, de ugyanakkor ki kell terjeszteni a miniszterelnök jogkörét is, hogy ténylegesen rendelkezzen az egész adminisztráció és a hadsereg felett. Egyes országokban a király közvetlenül vállalja a felelősséget — mi veszedelmesnek tartanók ezt a rendszert.

Opportunus időben devalvációt

— A parasztság és termékei nincsenek kellően értékelve a gazdasági piacon. Nagybörszabású közmunkák, mint például utépítés, révén kellene és lehetne a földműves proletariátus tekintélyes részét

luktatív foglalkozáshoz juttatni. A valuta kérdéséhez előteletnek nélkül kell hozzányulnunk. Mi csináltuk a stabilizációt és büszkéek vagyunk rá. Ma azonban más a helyzet és meg kell néznünk, vajon termékeink külföldi értékesítésénél Románia neme kerül kedvezőtlenebb helyzetbe, mint a legyőzött valutájú országok. A svájci frank 166 százalékos aranyfedezete mellett a német márka mindössze 5 százalékban van lefedezve. Amikor mi stabilizáltunk az összes valuták stabilak voltak. Most vigyáznunk kell arra, hogy opportunus időben nyuljunk hozzá a devalvációs kérdéséhez.

Módosítani kell az alkotmányt Végül kijelentette Mihalache, hogy a jelenlegi „alkotmányt” módosítani kell, mert nem felel meg az ország gazdasági és társadalmi strukturájának. Bármilyen reformot akar valaki a parasztság érdekében megvalósítani, beleütközik az alkotmányban biztosított szerzett jogokba. A liberális kormány nem fog sokáig élni — a liberálisizmusnak egész Európában beakonyodott.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Maniu a következőket mondotta: — Isten értesen, édes Mihalache testvér, minden támogatásunk a tiéd! Delután zárt ülésre ült össze a végrehajtó bizottság, hogy megejtse a jelöléseket. Az egyes személyek kijelölésénél előreláthatólag nehézségek lesznek.

CAPITOL MOZGO

PÁRIZSI KALAND

Ma szerdán premier!

Ragyogó zenés, énekes vigjáték. Főszereplők: JOAN BENETT, JOHN BOLES. Műsor előtt Fox híradó.

HELYÁRAK: 3 órákor minden jegy 20 lej, 5, 7 és 9 órákor 20 és 25 lej.

A diákzavargások miatt bezárták az összes magyar egyetemeket

Budapest, nov. 28. A budapesti és a debreceni egyetemek összes fakultásain bezárták az előadásokat. Az intézkedés oka: diákzavargások. Homan Bálint magyar közoktatási ügyi miniszter proklamációt intézett a diáksághoz, amelyben közli, hogy amennyiben a rend december másodikáig helyre nem áll, az egyetemeket fél évre bezárta.

Feloszlatták az összes csehországi német szakszervezeteket

Prága, november 28. A csehszlovák belügyminisztérium a német szakszervezeti szövetséget, a vasutasok német szak szervezetét, a német munkások szövetségét és a német szociáldemokrata bányamunkásszövetséget feloszlatta s elrendelte vagyonuk elkobozását. A rendeletet a szudán területen már végre is hajtották.

Chautemps számít arra, hogy már bemutatkozásakor megbukik

„Legalább megkímélem utódaimat sok fáradtságos munkától!” — mondotta első nyilatkozatában. Csütörtökön vagy pénteken mutatkozik be az új kormány

Párizs, nov. 28. Chautemps kormányának bemutatkozását a törvényhozásban csütörtökre vagy péntekre várják. Az új kormány a kormánynyilatkozattal egyidőben fogja előterjeszteni a pénzügyi szanálási javaslatokat is.

A lapok értesülései szerint Chautemps kormánya az államháztartás egyensúlyba hozása érdekében az állami kiadási tételeket fogja erősen megszorítani, de több új adó nem bevezetését eltekint. Politikai körökben a kormányt átmeneti jellegűnek tekintik, de valószínűnek tartják, hogy a közeledési politikát Németország felé Chautemps kormánya beindítja.

Herriot egyébként úgy nyilatkozott, hogy hajlandó Franciaországot a Népszövetségnek fődelegátusként képviselni. Chautemps első kormányelnöki nyilatkozata a következőképpen hangzik:

— Már az első napon a harera indulok. Nem akarom, mint Sarraut tette, a szanálást szakaszonként keresztülvinni, hanem egy csapásra szándékozom megvalósítani. Ha már az első napon megbukom a parlamentben, ezzel tisztázom a helyzet és legalább utódomat megkímélem sok fáradtságos munkától. Chautemps az új miniszterelnök 1885-ben született. Édesatyja szenátor volt s több ízben viselt miniszteri tárcát.

Chautemps első ízben 1919-ben választották meg radikális szocialista programmal. Az első Herriot kormányban közoktatási miniszter volt, később több ízben belügyminiszteri tárcát viselt; a legutóbbi három kormányban is belügyminiszter volt.

A Chautemps kormány a harmadik köztársaság 94-ik kormánya. Chautemps ma mutatta be kormánya minisztereit és államtitkárait Lebrun köztársasági elnöknek.

A magánalkalmazottak tovább folytatják akciójukat a 8 órai munkaidőért

Az alkalmazottak tiltakoznak a rendőrség beavatkozása ellen Cluj-Kolozsvár, november 28. Részletesen megírtuk előbbi számainkban a magánalkalmazottak és tisztviselők által megindított akciónak fejleményeit. Az akció a kolozsvári magánalkalmazottak széles rétegeinek a bekapcsolásával indult meg és a vasárnap délelőtti nagygyűlés határozataiképpen egyelőre abban állott, hogy hétfőn reggel az alkalmazottak követelésének demonstrációjaképpen a Széchenyi téri alkalmazottak eddigi 7 órai bemenet helyett reggel 8 órákor veszik fel a munkát.

Az akció továbbvezetése végett hétfőn este az alkalmazottak újabb nagygyűlést tartottak. A gyűlés ezután is nagy alkalmazotti tömegek részvételével folyt le és egyhangulag határozta el a harcnak a továbbfolytatását. A megjelent alkalmazottak sűrű felszólalások után erélyesen tiltakoztak a rendőrségnek az akcióba való beavatkozása ellen. A felszólalók különösen azt sérelmezték, hogy a rendőrség emberei a Széchenyi téri kereskedőket, akik az akció nagyobbrészt tudomásul is vették és az alkalmazottakat sétálni küldték 8 óráig, kényszerítették a kora reggeli nyitásra. Továbbá tiltakoztak az ellen, hogy az akcióban résztvevő egyes alkalmazottakat teljesen indokolatlanul őrizetbe vettek és órákon keresztül tartogattak a szigorcán.

A gyűlés határozataiképpen az alkalmazottak a szakszervezeti vezetőségén, továbbá munkakamara elnökségén keresztül fogják a nagygyűlés tiltakozását a rendőrségen bejelenteni. Az akció meg erősítése érdekében a szervezésnek szakmákon keresztül való folytatását határozta el a nagygyűlés.

A kolozsvári kongresszusi hitközség titkári hivatala (Reg. Ferdinand 54) közli, hogy az új választói névjegyzék a titkári hivatalnál közszemlére van kifüggesztve és naponta a hivatalos órák alatt az érdekeltek részéről megtekinthető. Felszólalások és utólagos bejegyzések iránti petíciók határideje december 10. A választási bizottság.

Vezetőségválasztás a kolozsvári Béth Avraham-imaházban. A kolozsvári Béth Avraham-imaház vasárnap délelőtti választott magának új vezetőséget, a tagok élénk érdeklődése közepette. Az elnökön kívül szótöbbséggel választották meg az új elöljáróságot, amelynek névsora a következő: Elnök: Löbli Mihály. I. Gabe: Weisz Szigfried. II. Gabe: Lederer Lajos. Pénztárnok: Ifj. Grünfeld Herman. Ellenőr: Friedmann Bernáth. Gazda: Izrael Fülöp. Elöljárósági tagok: Ifj. Léb Samu, Lévi Ignátz, Mandula Ernő, Lázár Fülöp, Morgnstern László, Rubin Jenő, Farkas Izsák. Gemilisz Chassadim bizottság: Izrael Fülöp, Rubin Jenő, Richter Salamon, Lángfeld Márton, id. Grünfeld Hermann.

TIMOSA. A dési Aviva-Barisszia műkedvelő gárdája vasárnap délután zsu folt ház előtt ismételte meg Gellért-Klein „Timosa” című színművét. A szegényes technikai lehetőségek közepette, minden színpadi rutint nélkülöző emberanyaggal a műkedvelő színvonalat jóval meghaladó előadást produkált a lelkes, minden elismerést megérdemlő együttest. Lázás Tibor Vosziljában ösztönös tehetség és intelligencia jutott kifejezésre és Hirsch Miklós a Tovjében huzta meg a chaszid zsidó realis vonalait, komoly alakítási erővel. Roth Olga, akit helyi érdeklődés kritikusok oktalannal kritizáltak meg megindító drámaisággal ábrázolta a zsidó anya tragédiáját. A bájos Schnabel Mancsi, a tehetséges Singer Piri, Hirsch Ador, Farkas Dezső és Klein Ferenc egészítették ki az együttest, amelyet öv. Izsáky Gáborné rendezői keze irányított a teljes sikerre. Hegedün Bulbuk Hugó, zongorán a talentumos Salamon Bella kísérték a zeneszámokat. A Timosa sikere után máris több meghívás várja vidéki városokban a dési Aviva Barisszia érdemes műkedvelőit.

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY 43-ik közlemény

A népszövetségi gazdasági bizottság egy albizottságának külön szakértői bizottsága vagy két hét óta ült az EWAG beadványának jelentésekkel és mellékletekkel megvitatott aktáin. Ülést tartottak, hogy elhatározzák, mi a megállapítandó, ülést tartottak, hogy a megállapítandókat határozatként mondják ki, ülést tartottak, hogy a határozatot ki és miként hajtsa végre, ülést tartottak, hogy jelentést hallgassanak meg. Ujabb ülés, hogy elhatározzák, vitával vagy vita nélkül vegyék-e tudomásul a jelentést... és így tovább.

Ralinék megjelenése Genfben a németországi események után élénk feltevést keltett. A Beau Rivage hotel előkelő nemzetközi társaságában is megkülönböztetett érdeklődés környezetében, s különösen Elster Harry-nak volt elég dolga, hogy az intervjúra éhes lapudósítók ostroma alól Ralint úgy, ahogy felmentse, bár ez nem mindig sikerült. Számontartották, hogy a Crocodile tavernában pilseni sört fogyasztanak, vagy münchenit, Landoltnál egy amerikai újságíróval az osztrigát fogyasztó Ralint affelől faggatta, miért nem házasodik meg, a szál a hallgatók egy magyar gyorskártya turista, a népszövetségi alakok e legjobb ismerője kapta papírra, fotográfia készült az Illustration, a Woche, a New-Yorki Magazin, a Budapesti Színházi Élet és még vagy 97 képes újság részére. „Ralin és a német külügyminiszter luncsnél”. „Az EWAG vezére a népszövetségi főtitkár fogadó estélyén”. Ralin ur, Mister X, Miss Y, Mlle N. az Yvoire-yacht fedélzetén, amiből az is látható, hogy a genfi társaság alaposan lefoglalta az EWAG diplomatáit a maga számára és tényleg, félig-meddig diplomata számba veték Ralint, sokkal inkább, mint az árnyékába húzódó német külügyminisztert, aki azonban kitünően értett ahhoz, hogy a népszövetségi palota rejtekének ajtóit nyitogassa. Genfi tartózkodásuk hosszabbra is nyúlt a tervezettnél, azért is, mert közelségük jótékony hatást gyakorolt az aktákkal kapcsolatos, mind sürübbé váló tanácskozásokra, másrészt, mert Ralin most szívesen volt távol otthonról, ahol teljes erővel folyt a választási előkészületek.

II.

Egy szép, november végi hétfői napon, olyan enyhe volt a délelőtti napfény, mintha tavasz lenne újra. Ralin Bruyswick holland meghatalmazott miniszterrel sétált a Promenade du lac kanyargó útján. A tó felől gyenge szél rázta a fákat, s a követ lassu, lágy német beszéde, kissé monoton előadása a vámiügyi kérdéssről, most csak alig kötötte le Ralint figyelmét. A tegnap megtartott választások eredményét várta, alig titkolható türelmetlenséggel. A ködpárás tó messziségét nézte, akkor is, mikor a Pont du Mont Blanc haladtak keresztül, akkor is, mikor a Quai du Mont Blanc kopasz fái alatt jártak föl-alá, míg Bruyswick tájékoztató előadását befejezte. Azt a rózsás kijelentést tette, hogy reméli, miszerint a népszövetségi tanács januári ülészaka elé kész javaslatot állhatnak, s mikor a Beau Rivage kapuja elé érkeztek, ahol néhány kíváncsi újságíró már leselkedve várta Ralint, a holland követ ezek füle hallatára udvarolt az EWAG-vezérnek.

A januári tanácsülésen tulajdonképpen önmek is részt kellene vennie. Ralin hangosan elnevette magát.

— Ott még nem tartunk, Excellenciás uram! Az a hatalmak joga. Különben most Németország is tanácsstag, lesz, aki mellettünk szólaljon fel.

— Eltalálta, Ralin ur, az a hatalmak joga. De — most őszintén beszélek, a lelmem legmélyéből — ma már Ön is nagy hatalom, az EWAG és nem tulok, ismerem a világot, különb hatalom, mint egynémely hivatalos résztvevő.

— Kedves Excellenciás uram, ak-

kor a Népszövetség nem eléggé udvarias velünk szemben. Tuláságosan soká előszobáztatják ezt a jövőendő tanács-tagot.

Most Bruyswicken volt a nevetés sora. Ebben a jó hangulatban bucsuztak egymástól. A kis kapualji beszélgetést olyan kiszínűvé, körítve, s a legkülönbözőbb tendenciákkal fűszerezve találták fel az esti újságok, a másnapi világhapok, hogy harmadnap már a holland követség diplomatikusan meg szövegezett cáfolatát olvashatták:

— Nem felel meg a tényeknek... csupán olyan kijelentésre szorítkozott... a népszövetségi gondolat őszinte híve volt mindig...

Volt, aki el is hitte. A hallban köztették Ralinnal, hogy a berlini telefon már kereste. Azonnal kapott kapcsolást.

— Halló! Itt Berliner. Győztünk. Ma délelőtt tizkor közzétették a hivatalos eredményt... az egyesült munkáspárt 82 százalékos abszolút többséget kapott... holnapra meg lesz az új kormány...

— Gratulálok... rögtön csomagolok és indulok haza. Az esti repülőjáratral otthon vagyok. Fél tízre igazgatósági gyűlést kérek. Feltezenyre találkozás a munkáspárt vezetésével... viszontlátásra!

Ebéd közben újra Berlin hívta. Ez uttal Elster Harry, aki egy hete utazott vissza, hogy részt vehessen a választás előtti sajtóháboru utolsó ütközetében.

A birodalmi elnök meghívását követte. Audiencia éjjel tizenkét órakor.

Felőra mulva Genf eltűnt szeme elől, a népszövetségi palota napfényben csillogó tetejével együtt, bucsuzott a Mont Blancotól is, melyet annyiszor bámult a Quai kóparkányára hajolva, most

köd takarta el a képet, nemsokára Bázelt is elhagyta, nagy kényelmes, gyorsjáratu gép. Stuttgart fölött egy feketét ivott, azután a lebukó napot nézte, Leipzig már villanyfényben uszott, szinte bántó volt utána a nagy sötétség, végre Tempelhof vigasztaló fénytornya közeledett rohanva feléje, haza ért.

Már az uton átgondolta a lehetőségeket. Németország egy test lesz az EWAG-gal. Egyik a másikba olvad át, a birodalom, mint politikai szervezet újja él, ha a termelés és elosztás új rendje áthatja minden tagját. Anélkül, hogy leértékelné ennek az eseménynek teljes lehetőségét, nincs tulajdonképpen egyéb feladat előtte, mint néhány millió embert bevonnai az EWAG szervezetébe, körforgásba, ahol mindenki nek meg lesz a helye, szerepe, s ez a kibővített keret lesz az EWAG állama, mely tovább is, egyelőre, Németország nevével viseli.

Mert a folytatás nem kétséges. Ugy, ahogy az EWAG-ból kintrekedtek be kíváncskoztak az új gazdasági rendbe, épp úgy vágnak majd a többi államok népei is, hogy résztvegyenek benne, hiszen az EWAG erős ma már minden államban, hívei, rajongói egyre sokasodnak, s eljön az idő, mikor a most Németországra keresztelt EWAG Európa nevet vesz fel. Talán egyszer, hosszú évek után Népek Szövetségének is hívják, az összes népek szövetségének, ha a régi termelési rend kipusztul teljesen az újnak erőteljes térhódítása elől. De az nem genfi Népszövetség lesz, diplomáciai villásreggelikkel, bürokkal és aktagyártással, hanem az értelmes emberiségnek közös életelőokra való együttműködése, a termelési és a forgalom leggazdaságosabb, leghatékonyabb berendezése ahhoz, hogy mindenki szükségletét a lehető legjobban elégíthessék ki. Ez kell, hogy a boldogság alapja legyen ebből virágzik ki az igazi kultúra, melyben mindenki része sülhet, mikor megszűnik a munka szói gaságban tartó átká s lesz ideje mindenkinek, hogy élvezze is az életet... Ilyen repülőgépbe való gondolatok foglalkoztatták Ralint, míg meg nem látta a sokaságot, mely érkezését várta az estében s amely olyan rivalgással köszöntötte őt, hogy az az érzése támadt, ezek az emberek várnak tőle valamit, eselekvést, vezetést, remények beteljesedését.

(Folytatjuk.)

A legszebb karácsonyi meglepetés

egy művészi mintájú, modern és tartós szőnyeg. Keresse fel még ma a Studio Branco marosvásári szőnyegszövőüzem központi irodáját (Cluj, Piata Unirii 22., II. em.) és rendelje meg a dus választékban levő modellek közül az Önnek tetszőt kedve szerinti méretben és színezéssel. Praktikus és olcsó.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerdán: Szókratés a Szerájból.
Pénteken: Alarcosbál.

A temesvári operett társulat heti műsora

Bucus-műsor:

Szerdán este fél 9-kor: Tessék beszállni.
10-15-20-25-30-45 lej.

Csütörtökön este félkilencor: Operett-premier! Szenzáció! Roschildok.
Helyárak: 10-15-20-25-30-45.

Pénteken este félkilencor Gacsaj Pista — Ihász Aladár bucsuja: Zsindelyezik a kaszánya tetejét. Helyárak: 10-15-20.

Szombaton este félkilencor: Rotschildok
Helyárak: 10-15-20-25-30-45.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, szerdán 3, 5, 7 és 9 órákor: Sofőr kisaszonny. Nagy sláger operett. Főz.: Charlotta Anders, Hans Al. Schletow, Falkenstein, Harry Halm, Kóv. műsor: Jónnep a huszárok a legjobb katonavigiáték.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 5, 7 és 9 órákor: A csunya lány Dolly Haas nemzetközi sikert aratott elsőrangú vígjátéka, a többi szerepekben Max Hansen és Otto Wallburg.

Következő műsor: Joan Crawford és Gary Cooper filmje: Az utolsó éjszaka. A moder, könnyen hevülő asszony szerelmi regénye.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: Mégis szép az élet... Megható, teljesen modern film, főszerepekben: Gustav Fröhlich és Annabelle.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, november 29.

Bukarest. 19.20: Grammofon. 20: Rádió zenekar. 21.20: Zongora és hegedű. — Utána hírek.

Budapest. 6.45: Torna. Utána gram-mofon. 12.05: Balalajkazené. 5: Előadás. — 6.25: Grammofon. 7.30: Lehár: Mosoly ország. Utána cigányzene.

Bécs. 19: Rádiózenekar. Berlin. 22.30: Operett.

Breslau. 21.10: Hangjáték. Lipcse. 20: Grammofon.

Varsó. 16.55: Jazz. 20: Szimf. hangv. Mijánó. 20.30: Grammofon.

Róma. 20.30: Wagner: Trisztan és Izolda c. opera.

Prága. 20.05: Filharmonikus hangv. Svájci Romand Adó. 20.30: Bach hangv. Svájci Aleman Adó. 19.50: Opera.

Belgrád. 19.30: Operarész.

Csütörtök, november 30.

Bukarest. 18.15: Zenekar. — 19.40: Opera, utána hírek.

Budapest. 6.45: Torna. Utána grammo-

fón. 4: Felolvasás. 6.30: Előadás gram-mofonlemezekkel. 7.30: Enekhangv. — 8.45: Hegedű. 10.10: Hangv.

Bécs. 17.15: Szoprán. 18.5.: Verdi: Ajda c. operája.

Berlin. 19: Beethoven művei. Hamburg. 20: Mozart est.

Lipcse. 40: Bruckner: VI. szimf. Varsó. 20: Rádiózenekar és dalest.

Milánó. 20: Operett. Pozsony. 18.50: Grammofon.

Belgrád. 20: Táncczene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt hirdetések 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Csillárt és modern csőbutort készít Grünwald Jacob fémpipari üzeme. Cluj C. Decebal 23. (v. Rudolf u.)

Intelligens nő, ki jól főz, ajánlkozik háztartásnőnek zsidó uricsaládhoz. Cím Mátvás király ucca 2. sz. Kalapszalón.

Szép különbejáratu butorozott szobát keresünk 1-2 ágyast, esetleg fürdőszoba használatul dec. 1 vagy 15-re a Ferenc József uton vagy annak környékén. Ajánlatok Mera garázs Reg. Ferdjand 55. Kérünk.

Átadó — engrosra való áttérés miatt — bevezetetu parfüméria Kolozsvár fő-uccáján. Ajánlatokat „Megegyezés” jel-igére a kiadóba.

Butorozott szoba, fűtéssel, világítással, fürdőszobával két diáklánynak vagy hivatalnoknőnek december 1-re olcsón kiadó. Str. Surda (Kiss u.) 32.

Kiadó szoba szerényebb igényű magános nő vagy diáklány részére. Reg. Ferdinand 34., II. 23.

Állást keres bizalmi állást önként otthagyo 27 éves zsidó férfi. Eljmenne rak-tárnoknak, könnyebb irodai munkára, pénzbeszedőnek vagy bármilyen bizalmi állásba. Jó referenciák. Szives érdeklődést „Szerény igényű” jelígre a kiadóba kér.

Gyermektelen házaspár jobb zsidóleányt keres szigoron rituális háztartásuk hoz. Klein, Gen. Necula 2. (Renner palota.)

Megvételre keresem Ben Ami Uj Palesztina, Egyiptom—Palesztina és Palesztinai utmutató című művét. Cimeket a kiadóba kérek.

Két szoba, fürdőszoba belvárosban olcsón kiadó. Irodának, rendelőnek is alkalmas. Cím a kiadóban.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej kapható. Egy liter tehéntej 5 lej bivalytej 7 lej. Házhoz szállítva 1 lejfel drágább. Csesemőknek és betegeknek állandóan egy tehéntől fejt tejet is szállítok. Schwartz Ignácné Unió u. 10. Hátul az udvarban vagy Szentlélek u. 7.

Új, festett fehér komplett hálószoba berendezés, nagyon szép, olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Kulturember könyvtárából nem hiányozhat

Horabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya, mely a napokban hagyta el a sajtót.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Új Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes be-küldése mellett.

HÍR

— Kelet-Franciaország Párizsból jelentik: A Moselle departement gézekben és a Jura kén és Belfortban es datlanul bőségesen takaró több helyen a jain is tart a havaz

— Meglincseltek Kő-fü gyilkosát. Londoni formjai San Joseban dött lakosság egy es fogságból és megíne a letartóztatottakat, újat elarolták és me

— Husz kilométer verján. Rómából jnyertek a toscanai méteres strandjának. A strand Viareggio-tó terjed.

— Leégett a világ-Berlinből jelentik: Le wenberg közelében lelyát tűzvész pusztított régi fegyvergyűjtemé elhamvadtak s csak rült megmenteni.

— Hitler is részve ron leégett katoná jelenik: Az osztrákba közben halálos lövés-tét vesztett Schumma temetése ma ment Hitler, von Blomberg, Hammerstein tábornok

Üdít és
Germa
Juder

— Az Erdélyi Zsidó jászvári csoportja f. órákor tartotta meg a katolikus gimnázium siker jegyében zajlott lásig megtöltö közön honorálta a gyermekn Az előadást Weinberg-tója vezette be, aki k modorával nagy tetsz Arién—Baba a kis tánt mint mindig nem midé val emelte a rendezvé Katj és Rosenberg Jam közönség körében nagy ughogy a számot még lett ismételni. Weisz K zaértéssel szavalt. Weisz Judit és Friedn zongoraszámokkal járul hez. Fritsch Éva herc val elbívólta a közön Médi nagyon elragad Rabetz Miki hangja má a közönség nagy tapsa Simon Nechmada is n énekével. Szántó Penin kedves volt. Egyik le „Az erdő varázsa” c. sok ügyes kis művészn cséret jár. Fehér Edit repében elragadó és Schwartz Éva megkapó egy a konferanszban. ben, Halpern Fanni k volt. Vágó Bubi és a Izrael Robi és Rabetz M nete nagyon tetszett és váltott ki. Nemberger M Stössel Gyuri elragadó tak. Herschkovits Lil nagyon kedves és bájos a Balázs testvérek: Éva Jolán és Edit. Hermann Tamara. Mandula Pity czel Médi, Schnabel É egyik tánca is élénk te Ki kell emelnünk még tornatnárnot, aki a társ séggel és nagy hozzáérté melvért ezuton is közönte meg Grünfeld Mancsi és nik a zongorakisérest lá Árvagondozó kolozsvári

HIREK

Hová lettek a Kolozsváron átutazó angol lelkész fontjai

Elítéltek három közismert zsebtolvajt, akik hasztalanul hangoztatták ártatlanságukat

Cluj-Kolozsvár, november 28. Szep-temberben a kolozsvári állomáson megloptak egy bukaresti angol papot. Ellopták a tárcáját, amelyben négy ezer lejen kívül öt fontsterling volt. A tettesek aránylag rövid idő alatt rendőrkézre kerültek, ahol kitérték, hogy három „beérkezett nevű” zsebtolvajjal azonosak. A három zsebtolvaj: Macsai István, Erős József, és Bálint Árpád ugyszólván állandó lakói a kolozsvári fogháznak.

hogy az anyjának akar üzeni átadta neki a kezében lévő csomagot oly ügyesen, hogy a rendőr mit sem vett észre. A tárcára vonatkozóan azt vallja Macsai, hogy Nagyváradról Kolozsvárra utaztában találkozott a vonaton egy Jaida Costica nevű „csehbelijével”, akit a fogházban ismert meg. Ez adta át neki a tárcát de tagadja, hogy román pénz is volt benne.

A rendőrségen — mondja Macsai — beismerő vallomást tettem ugyan, de csak azért, mert nagyon megverték, — mondja Macsai.

Ezután Erős Józsefet hallgatták ki a hírhedt Erős dinasztia egyik tagját, aki természetesen szintén tagadja, hogy része volna a lopásban. Bálint Árpád szintén tájékoztatlan arcot vág a vádak hallatára. Soha nem lopott, eddig ugyan többször ült lopásokért, de mindig „ártatlanul”. Annyit tud mindössze a fontokról, hogy egy napon összetalálkozott Macsaival és Erőssel. Macsai mutatta a pénzt és kérdezte, hogy melyik országnak a pénze? Erős azt ajánlotta, hogy menjenek a Banca Nationalába és majd ott be fogják váltani.

Kihallgatják a rendőrt, aki az állomáson lefogta Macsait. A rendőr nem látta azt, hogy Macsai csomagot adott át Bálintnak. Szerecsényességére Macsai ezt bevallotta előzőleg. Utána valószínűleg már megbánta, hogy olyan „nyiltszívű” volt.

A bíróság mintegy félórás tanácskozás után kibírdette az ítéletet, mely szerint Macsait két évi fogházra és öt évi politikai jogvesztésre, Bálintot és Erőst egy-egy hónapi fogházra és 4-4 ezer lej büntetésre ítélték. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlottak ügyvédei fellebbeztek a táblához.

A lopási ügyet ma tárgyalta a kolozsvári törvényszék negyedik szekciójának Linzmayer tanácsa. Elsőnek Macsai Istvánt hallgatták ki, aki tagadja, hogy része van a lopásban. Annyit beismer, hogy a bankjegyeket tartalmazó tárcát tényleg nála volt, ezt kár is lett volna tagadni, mert nála ta látták meg a tárcát. Azt is beismerte, hogy az emlékezetes lopás napján a kolozsvári állomáson volt. Azaz, hogy előbb ezt is ráolvasták és aztán nines kiút, be kell vallani.

Hosszu, gyors beszédet vég ki, még a bíró is egészen belezavarodik a szóáradatba. Még egészen fiatal, nem több husz évesnél és már vagy négyszer ült börtönben zsebtolvajlásért.

A bíró türelmesen hallgatja. Már jól ismerik ezt a gyors értelemben hadaró módszert, amelynek örök refrénje, hogy: én nem csináltam semmit.

Kiderül a tárgyaláson, hogy az emlékezetes napon az egyik második osztályú fulkéből szállt ki Macsai és ekkor az egyik vasuti újságárus figyelmeztette a peronon szolgálatot teljesítő rendőrt, hogy egy hírhedt zsebtolvaj szállott ki az egyik kupéból.

A rendőr leigazoltatta Macsait és az állomási őrszoba felé kísérte. Az állomás előtt várakozott Bálint, akit Macsai odaintett és azzal az ürüggyel,

— **Revíziós tüntetések Bulgáriában.** Szófiából jelentik: A neuillyi békeszerződés aláírásának évfordulóján egész Bulgáriában vasárnap és hétfőn tiltakozó gyűléseket tartottak. Szófiában a gyűlés résztvevői uccal tüntést is akartak rendezni, de ebben a rendőrség közbeavatkozása megakadályozta a tömeget.

— **Numerusz klauzusz — a nőkre.** Romániából jelentik: Az olasz minisztertanács ülésén foglalkoztak a nőknek a közszolgálatba alkalmazásának kérdésével. Numerusz klauzuzst állítottak fel, melynek rendelkezéséhez képest a jövőben a magasabb állásokban legfeljebb 5, az alacsonyabbfokú pozíciókban legfeljebb 20 százalék lehet az alkalmazott nők arányszáma.

— **A lengyelországi németek választási kudarca.** Varsóból jelentik: A nyugat-lengyelországi községi képviselőtestületi választásokon a kormánykoalíció pártjainak jelöltjei győzelmet arattak. A német ellenzék mandátumainak száma egyharmadára csökkent.

— **A német vallási tulzók hajbakaptak.** Berlinből jelentik: A német keresztények radikális vallási mozgalma mindnagyobb bonyodalomakkal jár. A mozgalom vezetőjének weymari gyűlése óta, amelyen nagyon radikális hangot ütöttek meg, Thüringiában, Bajorországban, Pfaltzban és Württembergben a mozgalom vezetői elhatározták, hogy elszakadnak a német keresztények berlini birodalmi vezetőségétől, amelynek tulzásaival nem értenek egyet. Számos elkövető teológus szintén erre az elutasító álláspontra helyezkedett. Ezerkét száz württembergi evangélikus lelkész közül 1100 foglalt állást a tulzásokkal szembehaladó Wurm országos püspök mellett, aki nem hajlandó együttműködni a berlini vezetőséggel. Thorm püspök, a pomerániai egyház vezetője, szintén nyilatkozatot tesz közbe, amelyben szakít a német keresztények berlini országos vezetőségével, amelytől a jövőben nem hajlandó rendeleteket és utasításokat elfogadni. Müller püspök vasárnap Königsbergben beszédet mondott és kijelentette, hogy a vele szemben hangoztatott vádak alaptalanok. Az új evangélikus egyház a szereteten és az evangélikus hitvalláson épül fel. Aki megátadja ezeket, büntetést követ el a német nép egysége ellen.

— **Ezüst és nikkelpénzeket hoz forgalomba a Reichsbank.** Berlinből jelentik: A Birodalmi Bank a napokban új egy, két, három és ötmárkásokat fog forgalomba hozni. Az egymárkás nikkellel, a többiek ezüstpénzűk.

Royal Muzgó
Ma, szerdán:
Sofőr kisasszony
nagy operettszínház. Fősz.: Charlotte Anders, Hans, A. Schlew, I. Falkenstein, Harry Halm.

— **Tisztújító közgyűlést tart a kolozsvári cionista helyi csoport.** Szombaton, december 2-án, este fél 9 órakor tartja a Zs. N. Sz. cluji helyi csoportja évi közgyűlést. A napirend legfontosabb pontja lesz a helyi csoport és a cionista munká ujjászervezéséről tartandó referátumok és idevonatkozó határozatok. Az elnökség ezont értesíti az érdekelteket, hogy a közgyűlésen annak van szavazati joga, aki tagsági díját kifizette. A közgyűlés a Neolog hitközség tanácstermében lesz megtartva.

— **Felmentette a törvényszék a kommunista repíratosztagatással vádolt egyetemi hallgatót.** Megírta annakidején az Új Kelet, hogy a kolozsvári rendőrség politikai osztálya az egyetemen elszórt kommunista röpcedulák ügyében előállította és az ügyészségre átkísérte Roth Iboly másodéves joghallgatót. Az ügyészségen azonban kiderült, hogy Roth Iboly tévedés áldozata, akinek semmi köze nem volt a talált röpcedulához. Miután ártatlansága kiderült, az ügyészség azonnali szabadlábra helyezését rendelte el, a törvényszéknek gyorsított eljárással összehívott tanácsa pedig jogerősen felmentette Roth Ibolyt a vád és annak következményei alól.

— **Egy pilóta özvegye férje utáni bánatában repülőgéppel a tenger felé szállt** Newyorkból jelentik: Egy nemrég szerencsétlenül járt pilóta özvegye Louise Stan ton asszony férje utáni bánatában elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Felült férje repülőgépre és az óceán felé vette útját. A repülőgépre azonban mindössze 500 km. távolságra legendő benzint töltetett. A rendőrség több repülőgépet küldött az asszony megmentésére, mindezekig azonban eredmény nélkül.

NAPRÓL NAPRA

Grete Brendt a prágai német színház tagja eljegyezte magát Préjeannal, a Párizsi háztetők alatt című filmből ismert francia színésszel.

Karlheinz Martin, a bécsi Volkstheater rendezője lekötötte Budapestén Zilahy Lajos Tizenkettedik óra c. darabját. A színház most tárgyalásban van Moissival, akit a férfi főszerep bécsi eljátszására akarnak megnyerni.

Budapestről jelentik, hogy Franz Werfel osztrák író december 8-án a Belvárosi Színházban matiné keretében Verdíról fog beszélni.

Max Pallenberg szerződést írt alá, amely arra kötelezi, hogy hosszabb időre amerikai vendégszereplésre induljon. Társulatát Newyorkban fogják megszervezni.

Bécsi jelentés szerint Jules Romains a kiváló francia író szerdán A szerző és közönsége címmel az osztrák fővárosban felolvasást fog tartani.

Ugy hírlik, hogy Anny Ondra válni készül Schmelingtől, mert az exvilágbanok nem engedi feleségét elég sűrűn filmezni.

— **Kálmán Imre édesanyja meghalt.** Vasárnap reggel meghalt Budapestén özv. Koppenstein Károlyné, szül. Singer Paula, Kálmán Imre világhírű zeneszerző édesanyja. A nyolcvanéves uriaszony az utóbbi időben sokat betegeskedett, halálának oka: érzelmeszedés, szívgyöngeség. Kálmán Imre vasárnap hajnalban Budapestre érkezett és édesanyjának ő fogta le szemét. Kedden reggel szállították a halottat Bécsbe és a bécsi temetőben helyezték nyugalomra. Koppenstné még négy leánygyermekre gyászolja.

— **Néhány bandita feltörte egy Konstancában veszteglő angol hajó raktárát.** Konstancából jelentik: Néhány bandita behatolt a kikötőben horgonyozó „Kufra” angol hajóra, feltörték a raktárát és több bala szövetet elvittek. A kikötőben szolgálatot teljesítő esendőrök figyelmesek lettek a banditákra és értesítették a legközelebbi rendőrállomást, ahonnan segítséget küldtek a banditák kézrekerítésére. Mikor az alarmozott rendőrök megérkeztek, üldözöbe vették a menekülő banditákat, akik nyomtalanul eltűntek a köztérségben. A rendőrök néhány lövést adtak le a menekülő banditák után. Miután nem sikerült kézrekeríteni a tetteseket, razzitát rendeztek a kikötőben. Az egész kikötőt reflektorokkal világították át, találtak néhány bala szövetet, amelyet valószínűleg menekülés közben dobtak el a banditák, hogy így könnyebben egerutak nyerjenek.

— **Anekdoták a walesi herceg életéből.** Londonból jelentik: Edgar Middleton a walesi hercegről szóló munkájában („H. R. H. — Ó Királyi Fensége) elragadó képet fest a trónörökös közvetlenségéről. A herceg nagy hálával szokott megemlékezni nagybátyjáról, VII. Edvárd királyról, aki gyakran védte szüleit szemben, ha valami csinyt követett el. Kisfiu korában legszívesebben arról vitákozott nagybátyjával, hogy mozdonyvezető, kocsis vagy rendőr legyen-e Nagybátyjának köszönhetné első zsebpénzét is, mely heti egy sillinggel kezdődött és a trónörökös szavai szerint „fokozatosan de irtózatossal lassúsággal emelkedett”. Tengerészhadapród korában a trónörökös félóra hosszú tartó elkeseredett boxpárbaft vívott egy hadapródtársával, aki azzal vádolta, hogy „henceg”. Egy más alkalommal azzal magyarázta az ifju herceg az arcán látható kék foltokat, hogy „becsületre kellett tanítania egy fickót, ki erőnek erejével fenségnek szolgáltotta”. Egy tengerészhadapród bajtársa azt kérdezte tőle, hogy milyen érzés lehet trónörökösnek lenni. A herceg hosszas töprengés után azt felelte: „Mégis jó lehet ha az ember legidősebb fiu, mert legalább nem kell a bátyja négy ruháit hordania”.

Melyik lesz a világ legelső nagyhatalma? Miért esik vissza Anglia? Kinek jut Kína gazdasági kizsákmányolása? Mitől függ Szovjetország fejlődése? Mindezekre érdekesen és realisan felel Horrakin: Mire tanít a gazdasági földrajz? című most megjelent könyv. Ára 40 lej. kapható az Új Kelet könyvosztályában.

Údit és szőpit
Germandrée
Tuder és Crém

— **Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó** kolozsvári csoportja f. hó 26-án d. u. 3 órakor tartotta meg első mesedélutánját a katolikus gimnáziumban, amely nagy siker jegyében zajlott le. A termet zsúfolásig megtöltő közönség lelkes tapsal honorálta a gyermekművészek játékát. Az előadást Weinberger Magda megnyitotta vezette be, aki közvetlen és kedves modorával nagy tetszést aratott. Blau Árjen—Baba a kis táneművésznő most is mint mindig nem mindennapi táncszámával emelte a rendezvény nyújtját. Berger Kató és Rosenberg Jancsi rokokó duója a közönség körében nagy tapsot váltott ki, úgyhogy a számot még egyszer meg kellett ismételní. Weisz Kató szépen és hozzáértéssel szavalt. Reichenberg Erna, Weisz Judit és Friedmann Szidi kedves zongoraszámokkal járultak hozzá a sikerhez. Fritsch Éva hercig hollandi táncával elbűvölte a közönséget. Finkelstein Médi nagyon elragadó és kedves volt. Rábetz Mikó hangja már ismert előtünk, a közönség nagy tapsal honorálta. A kis Simon Nechmada is nagy tetszést nyert énekével. Szántó Penina meséje nagyon kedves volt. Egyik legmegkapóbb szám „Az erdő varázsa” c. játék volt. A sok-sok ügyes kis művésznőnek külön dícséret jár. Fehér Edit forrástündér szerepében elragadó és nagyon bájos volt. Schwartz Éva megkapó és közvetlen volt egy a konferanszban, mint a szerepében. Halpern Fanni kedvesen humoros volt. Vágó Bubi és a többi szunyogok: Izrael Róbi és Rabetz Mikó humoros jelenete nagyon tetszett és nagy lelkesedést váltott ki. Nimberger Márta és partnere, Stóssel Gyuri elragadóan kedvesek voltak. Herschkovits Lili lepkeballetjével nagyon kedves és bájos volt. Jók voltak a Balázs testvérek: Éva és Márta, Indig Jolán és Edit, Herrmann Éva, Weinberger Tamara, Mandula Pitvu és Öcsi. Gunczel Médi, Schnabel Éva, Glaser Baby egyik tánca is élénk tetszést váltott ki. Ki kell emelnünk még Rosenfeld Piri tornatáncot, aki a táncszámokat készséggel és nagy hozzáértéssel tanította be, melvált ezuton is köszönetet mond neki is meg Grünfeld Mancsi és Biró Katónak is, akik a zongorakisérést látták el. A Zsidó Árvagondozó kolozsvári vezetősége.

EMBER 29.
Előadás gram-
fonhangy. —
18.5.: Verdt:
ávei,
szimf.
és dalest,
on.
2 lej. vasár-
napról hirdé-
30 százalé-
díja előre
nyug tovább-
lékelve van.
sort készít
kizeme. Cluj
ajánlkozók
ához. Cim
apszalón.
zot szobát
fürdőszoba
e a Ferenc
kén. Aján-
rdinand 55.
érés miatt
kolozsvár fő-
vezés” jel.
ilágítással,
vagy hi-
re olesón
nyü magá-
Reg. Fer.
nként ott-
enne rak-
munkára,
bizalmi
érdeklő-
kiadó.
zsidóle-
tartásuk
nner pa-
Uj Palesz
desztinai
kiadóba
sban ol-
is al-
hén és
éntej 5
lítja 1
tegekek-
tejet is
u. 10.
ék u. 7.
lőszoba
eladó.
em
agy-
az
szeg
be.

UJ KELET Legújabb hírek

A jasi egyetemi tanács manifesztuma

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

amelyben felhívja a vasgárdista tüzfészekké nőtt Jasiiban a zsidóság rendkívül nehéz helyzetére a legmagasabb körök figyelmét.

Közvetlenül a diákokon kijűritése után a jasi egyetem szenátusa ülést tartott, amelyen manifesztumot fogalmaztak meg. A manifesztum, amelyet Bratu rektor írt alá, a következőképpen hangzik:

„Az egyetemi szenátus nevében közlöm a következőket:

Súlyos zavargások fenyegetik nyugodt és eredményes munkátokat. Ezeknek a zavargásoknak pedig politikai jellegük van. Ti, akik azért vagytok az egyetemen, hogy az egyetemi tudást megszerezzétek és hogy tudományosan készítsétek elő magatokat az életre, ne hagyjátok magatokat arra befolyásolni, hogy szolidaritás legyetek azokkal, akik politikai célokat követnek és ne avatkozzatok be politikai harcokba. Látogassátok rendben és nyugalomban az előadásokat. Azok, akik közületek politikával kívánnak foglalkozni, megtehetik, mint állampolgárok, de nem tehetik meg mint egyetemi hallgatók vagy ha megteszik, vállalniuk kell a következményeit küzdelmeiknek. Anélkül, hogy az egyetemi tanács bármely jele adna nektek arra, hogy politikai működésük miatt fogságba kerüljétek társaitokkal szolidaritást vállaljatok.

az egyetemi tanács atyai módon int benneteket arra, hogy válasszátok a rendszeres munka egyenes útját, az előadások és az egyetemi munkálatok látogatásával, őrizzék meg a legteljesebb rendet úgy az egyetemen, mint azon kívül, mert különben az egyetem előadásainak, a diákokonknak és diákmenzáknek bezárását és az egyetemi év elvesztését kockáztatjátok.

Az egyetemi tanács megígéri nektek támogatását, hogy ez elkerülhető legyen, de cserébe kéri a ti segítségéteken az egyetemi előadások rendszeres látogatását és a zavargásoktól való tartózkodástok által.

Bratu rektor.
Bezárják a menzákat és otthonokat

Ez a manifesztum a késő éjszakai órákban látott napvilágot. Kedden délelőtt az egyetemen rend volt, amit azzal is magyaráznak, hogy a zsidó diákok nem jelentek meg az előadásokon. Délben azonban már megérkezett a belügyminisztérium rendelete, amely kötelezte a szenátust, hogy a diákokonokat és menzákat bezárják. A rendelet szerint, amennyiben a zavargások folytatódna, az egyetemet is bezárják.

Az utcaon ma csak kisebb incidensek voltak. A diákok szabadlábban maradt vezetői az egyik diák lakásán megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy egybegyűjtve az egyetem összes diákjait, a vármegyei prefektúrára vonulnak fel és ott letartóztatott társaik szabadlábra helyezését fogják követelni.

A diákokon evakuálásánál letartóztatták a Galata börtönbe szállították. Falticeni jelentés szerint az ottani bíróság elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot a tíz vasgárdista ellen, akik a lepesi és a pasichi zavargásokat okozták.

A kormányhoz közelálló Vointa című napilap ma tekintélyes vezérekkel szentelt a vasgárdista zavargásoknak.

A kormány hivatalos lapja a zavargásokról

„Az ország egyes részeiből érkező hírek egyre nagyobb mértékben kell, hogy aggasztják politikai életünket. Még soha választási kampányban ilyen erőszakoságot nem regisztráltak, mint aminek az utóbbi napokban néhány bandába tömörült agitátor vitt végbe és a nyugodtan, de nehéz sorban élő lakosságot terrorizálni igyekeztek. Ezek a mozgalmak olyan embereket emelnek fel, akik soha nem voltak képesek arra, hogy valamit

produkáljanak. Ezek az elemek katonaszökevények, akik elfelejtették teljesíteni minden polgári kötelességüket, görög, bulgár, örmény és ukrainai kulturálatlan elemek korcs leszármazottjai, akik most minden szegény nélkül a román nacionalizmus apostolaiaként jelennek meg, aláaknázva a tekintélyt, a rend és nyugalom állapotát. Ezt a sok sebből vérző országot használják fel érvényesülésük céljaira, hogy munkátlan és érdemtelen életük után, amelyhez hozzá voltak szokva, most ilyen könnyű eszközökkel kerüljenek át a

köztudatba és a megélhetésbe. Ezek az emberek anarchiát idéznek elő az országban és minden becsületesen dolgozó polgárnak kötelessége, hogy tiltakozó szavát ne csak szavát, hanem ökleit emelve fel anarchizáló és terrorizáló törekvésekkel szemben.

Jasi városa ostromállapot képét mutatja

Jasi utcáin egyébként még állandóan karhatalmi erők cirkálnak. Ma reggel oda érkezett Jonescu tábornok, akit a kormány a rend helyreállítására küldött ki. Jonescu összehívta a rendes tisztjeit és kapott a diákoktól és közölte velük, hogy amennyiben nem állítják helyre a nyugalmat, úgy a kormánytól kapott utasításaihoz mérten kénytelen lesz fegyvert használni. A város valósággal az ostrom állapot képét mutatja. A zsidó üzletek napok óta zárva tartanak, a lakosság értető pánikban él.

Blokád alá vette a nankingi kormány Fu-Kien Szovjet-tartomány partvidékét

London, november 28. A nankingi kormány közölte a diplomáciai képviselőkkel kormányához történő továbbítás céljából, hogy blokád alá vette az önállóságát proklamált s tanácskörtársasági alapon szervezkedő Fu Kien tartományt.

A partvidéken a nankingi kormány hadihajói cirkálnak s feltartóztatják a partokhoz közelítő hajókat. Fegyvereket Fu Kienbe szállítani szándékozó hajók elsüllyesztés veszélyének teszik ki magukat.

Szombaton utazik Párizsba a pénzügyminiszter és Románia pénzügyi bizottsága

Megtörténtek a liberális jelölések

Bucuresti-Bukarest, nov. 28. (Az Uj Kelet tud.) Bratianu pénzügyminiszter Slavescu államtitkár, Stanescu és Tutuc pénzügyi szakértők társaságában szombaton Párizsba utazik. Legy informálja a francia kormányt a két ország közötti érdeklő pénzügyi és gazdasági kérdéseken. A pénzügyminiszter a francia kormány intervencióját fogja kérni, hogy Románia hitelézőinél újabb fizetési haladékok esz-

közöljön ki, hogy a szelvény fizetések hatodik részlete aztán nyugodtan megtörténhessenek.

Ma a miniszterelnökségen megbeszélés volt, amelyen Franasovici, Tatarascu és Inculeti miniszterek vettek részt. A megbeszélésen megállapították a liberális párt jelöléseit, amelyeket Duca személyesen ellenőriz.

Rövidesen módosítják a versaillesi békeszerződésnek a német háborús bűnösségre vonatkozó szakaszát

Kétkedve fogadják diplomáciai körökben Hitler békeszózatát. Belga panasz készül Németország ellen?

Genf, november 28. A Népszövetséghez közelálló körökben nem tartják lehetetlennek, hogy Hitler nem közelebbről el fogja érni, hogy a háborús bűnösségről szóló szakaszt törlik a versaillesi békeszerződésből. A hatalmak valószínűleg kötelező nyilatkozatot fognak közzétenni amelyben leszögezik, hogy

a német népet a volt császári kormány ténykedéséért több felelőssé nem fogják tenni

s megállapítják, hogy a világháború kiterjedéséért ezt a kormányt terheli a felelősség, nem a német népet. Ezzel egy időben Hitler a német nép nevében proklamációt tesz közzé, amelyben kijelenti, hogy

Németország sajnálja Belgium semlegességének 19 évvel ezelőtti megsértését

s a haderők belga területre történt benyomulását.

Brüsszel, november 28. A lapok a párizsi és berlini francia-német diplomáciai megbeszélések a francia-német

közvetlen tárgyalások előjátékának tekintik. Politikai körökben élénken kommentálják az eseményeket. Rámutatnak arra, hogy

Hitlernek be kell igazolnia, hogy a beszédeiből és nyilatkozataiból kicsendülő békeakarát valóban őszinté.

A német kancellárnak közölnie kell a kölesönös megértés útját szolgáló elgondolásait részletekbe menően is.

A kormányhoz közelálló körök nem hisznek abban, hogy a Saar-kérdés könnyen megoldható lenne.

Hogy kívánhatják a németek, hogy Franciaország ezt a területet népszavazás nélkül visszabocsássa Németországnak.

Belgium panaszt tesz a Népszövetségnek?

Brüsszel, november 28. Parlamenti körökben akció készül abban az irányban, hogy tegyenek panaszt a Népszövetségnek Németország ellen a versail-

lesi békeszerződés több pontjának megsértése miatt.

A francia nagytőke problémája

Genf, november 28. A Journal de Geneve szerint a francia nagybankokat és nagyipart az a kérdés izgatja, hogy a németekkel való megegyezés mellett, vagy ellene foglaljanak állást.

Siancu kapitány az esküdtszék előtt

Bucuresti-Bukarest, november 28. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti esküdtszék ma kezdte meg Siancu Emilnek, Tischler Mór gyilkosának tárgyalását. A rendőrség karhatalmi csapatokat összpontosított a törvényszéki palota köré, hogy az esetleges tüntetések megakadályozza. Valószínűnek látszik, hogy a terjedelmes vádirat után a tárgyalást elhalasztják. A terembe csak jegyekkel lehet bemenni.

Januárban stabilizálják a dollárt

New York, november 28. Harison, a newyorki Federal Reserve bank ügyvezető igazgatója Washingtonba érkezett, ahol tárgyalást folytat Morgenthaun amerikai pénzügyi államtitkarral a dollár-rögzítés ügyéről.

A newyorki lapok rámutatnak arra, hogy a dollár árfolyamának megállapítása most már nem késhet sokáig. Bizonyosága ennek az is, hogy az amerikai aranyvásárlások immár hat nap óta szünetelnek. A newyorki Wall Street körében valószínűnek tartják, hogy a dollár-rögzítés a jövő év elején fog megtörténni. Harison Washington-rádiótelefonbeszélgetést az angol bank vezetőivel a font, dollár reláció jövő alakulásáról és az amerikai valuta stabilizálásáról.

Borzalmas zivatarok és hóviharak toboznak Olaszországban

Róma, november 28. Délolaszországban viharok dühöngenek és felhőszakadászerű esőzések vannak. A Tiberis Rómánál kilenc méteres vizállást ért el, de a fővárost egyelőre nem fenyegeti. Nápoly kikötőjében több uszályhajó elsüllyedt és az óceánjárók a hatalmas szélrohamok miatt nem hagyhatják el a kikötőt. A szicíliai Siracusa közelében a Anapo folyó áradata elsodorta a katonasíracusai vonalon a vasúti hidat. A forgalom szünetel. Északolaszországban több ponton nagy havazások vannak, helyenként a friss hóréteg vastagsága megközelíti az egy métert.

Szenzációs letartóztatásokat igér a csehszlovákiai fegyvercsempészsé leleplezése

Bécs, november 28. A csehszlovákiai fegyver és lőszercsempészség ügyében további letartóztatások várhatók Bécsben. Megállapítást nyert, hogy az eddig letartóztatott öt személy valóban alaposan gyanúsítható a csempészsében való részvétellel. Elrendelték ellenük a vizsgálati fogságot. A lapok közlései szerint a most leleplezett csempészség nem az első. Hónapok során érkeztek dunai gőzösökön tiltott hadiszerszámok Bécsbe, amelyeknek címzettjei és feladói nem létező személyek voltak, de ezeket annak idején nem sikerült leleplezni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó nyomása Cluj-Kolozsvár Strada Baros I. Pop (v. Brassai u.) 19 Telefon: 977

Taxa postală plătite în nume No. 224.713-92
da Baron L.P. Telefon: 9-77.
Havonta 110, egész évre 500, egész földre: Havonta felévre 6, egész évre 60.
KELET az a zsidóság egyetemes kerekasztala és a zsidóság megjelölése

A belügyminiszter

Három napig ostroma alatt. De milyen ostrom? Hol vannak az napok, midőn egy lentett egyebet, kelő betört fejét, bevett kirakatban. És hol van az ostrom? Mennyi hivatalos hatá, hogy ezeket löten esőselek v komoly tanuló if magát.

A legújabb ostrom. Ifjúcsapat egy te rendfenntartó, kadenféle igazságszolgáltatás a feladása. És nem elégszik szakállal, néhány legfeljebb mellékes és dorong elsősorban üzletek felé irányul. De irányulnak a tere, tehát a rendlőnek a belügyi államtitkár, irány politikai és társadalmi órei ellen.

Ez az amit nem lehet elvárni. Hány évvel ezelőtt diákmozgalmak kiterjedtek. Ma már nemcsak egész román politikai hatalmas erőszaki színű ingekbe bujtak, hogy ez a létében a rend későn ébredt a fenyegeti.

Ami nem volt Jupiternek - szöveg

A történelem itt rövidesen ítélni fog. E tettek sorában elkövetett atrocitások, a terrornak tettei, hanem az a nyelvet Hitler a maga dicsőre, a pacifizmus.

A köztársasági Németország történelmének halálra, azért üldözött eifisták voltak, értdés: tak kapcsolni az európai kerítésbe. Erkölséi és szellemi a weimari Németország szellemi jupiteri megalapozás. Hitlerék szelleme felelős. És eme jupiteri megalapozás a negyedrészlet adni ama követeléseket, a pacifizmus szemrebbenés nélkül a szellemi megalapozás.

Mig ezelőtt általában a római közműveltség: „amit szabad a szabad az ökörvék”. A tétel: ami nem volt a Jupiternek ökörvéknek. A weimari kormányt nem voltak barmokardcsörtetők. Am sokkal hamarabb meg, ha történetesen meg, ha világbéke érdek, hogy a világbéke érdek, legalább elyben - a háború a dangizi korridor a háborút olyan elannak na ki „hazafias örjöngterék, akik pedig a Legur földi képviselőinek. A történelem legkacartarja élénk az a kép, más más kancellárt, az olajkegalamb pózában ábrázol. A ravaszoknak, meg és a fifikának olyan szö